

Pokrajinski korporacijski svet

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, glede na uredbu ministra za trgovino in industrijo bivše jugoslovanske države z dne 3. avgusta 1932 št. 581 o trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornicah in na pravilnik za Trgovinsko, industrijsko in obrtno zbornico v Ljubljani z dne 30. maja 1933 št. 15.961, glede na uredbu istega ministra z dne 18. januarja 1941 o ustanovitvi ločene obrtne zbornice za dravsko banovino, i pa dejansko ni bila izvedena, in upoštevajoč, da je za popolno zastopanje in zaščito koristi vseh kategorij proizvajalcev potrebna preureditev zgoraj omenjenih ustanov, da bi se prilagodile zadevnim in drugih pokrajinskih Kraljevine veljavni zakonodaji, odreja:

Člen 1. Ustanovi se s sedežem v Ljubljani: Pokrajinski korporacijski svet, Pokrajinski korporacijski svet.

Člen 2. Pokrajinski korporacijski svet zastopa enotno in povsem koristi gospodarskih strokovnjakov in varuje in pospešuje njih vzpostavitve in razvoj skladno s splošnimi državnimi koristmi.

Svet je javna ustanova s svojstvom pravne osebe, podrejena neposredno Visokemu komisarju, čigar posvetovalni in izvršilni organ je v gospodarskih in socialnih zadevah.

Člen 3. Pokrajinski korporacijski svet je svet Visokega komisarja in posluje tudi kot tajništvo Pokrajinskega korporacijskega sveta, opravlja vse izvršne posle Sveta samega in podrejenih naprav, ustanov in zavodov.

Člen 4. Organi sveta so: predsednik, podpredsednik, predsedstveni odbor, glavni svet, odseki, posebni stalni odbori, ki se morajo ustanoviti po določbi člena 9.

Poleg tega ima Svet tudi svoj revizijski odbor.

Tajniške posle Sveta opravlja ravnatelj Pokrajinskega korporacijskega urada.

Člen 5. Predsednika korporacijskega sveta imenuje Visoki komisar izmed funkcionarjev Visokega komisarja. Predsednik je pravni predstavnik Sveta.

Podpredsednika imenuje Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino izmed predstavnikov kategorij proizvajalcev ali izmed v gospodarskih stvareh posebno izkušenih oseb. Opravlja tiste posle in ima tiste področje, ki mu jih poveri predsednik, in nadomestuje tega, kadar je odsoten ali zadržan.

Člen 6. Predsedstveni odbor je sestavljen iz: predsednika, Zveznega tajnika P. N. F., podpredsednika, načelnikov in podnačelnikov odsekov, predstavnikov Pokrajinske zveze svobodnih poklicev in umetnikov, predstavnikov Pokrajinskega sveta za združništvo, predstavnikov Pokrajinskega združenja denarnih in zavarovalnih zavodov, predstavnikov ustreznega oddelka Pokrajinskega sveta.

Člen 7. Glavni svet sestoji iz: članov predsedstvenega odbora, članov odsekov, funkcionarjev Visokega komisarja in drugih javnih oblasti, interesiranih na gospodarstvu pokrajine, ki jih določi Visoki komisar.

Člen 8. Svet se deli na 3 odseke: poljedelko-gozdno, industrijski in trgovinski odsek.

Odseki imajo poleg načelnika in podnačelnika še:

I. poljedelko-gozdni odsek: 16 članov, od teh 7 predstavnikov Zveze delodajalcev, Združenja kmetovalcev, 6 predstavnikov Delavske zveze, oddelka poljedelskih delojemalcev, 1 predstavnik Zveze svobodnih poklicev in umetnikov, 1 predstavnik Zavoda za združništvo, 1 predstavnik denarnih zavodov za kmetijski kredit;

II. industrijski odsek: 15 članov, od teh 7 predstavnikov Zveze delodajalcev, Združenja industrijskih, 6 predstavnikov Delavske zveze, oddelka industrijskih delojemalcev, 1 predstavnik Zveze svobodnih poklicev in umetnikov in 1 predstavnik Zavoda za združništvo;

III. trgovinski odsek: 17 članov, od teh 6 predstavnikov Zveze delodajalcev —

V dobi, ki še ni daleč za nami, so bile razne gospodarske in proizvajalne delavnosti pokrajine poverjene združenjem, ki so bile po sami naravi njihovega izvora pod neodvrnljivim vplivom pogosto spreminjajočih se političnih orientacij. To je ustvarjalo občasne neenakosti med kategorijami, kakor je bila po v premoči ta ali druga politična stranka. Najrazličnejši tokovi, čisto v popolnem nasprotju, so povzročili na gospodarskem in trgovskem področju zaskrbljenost, pogosto ovirajoč najboljše izpolnjevanje in motenč čisto že dobro uvedeno podjetje samo zato, ker so v njih delovali ljudje, ki voditeljem vladajočih političnih strank v določenem trenutku niso bili pogodu.

Z ustanovitvijo nove Ljubljanske pokrajine se je začelo s postopnim vključevanjem teh številnih združenj in v njemu sledečim preoblikovanjem po organizatoričnih kriterijih lastniške korporativnega sistema. Z dokončno odklonitvijo razredne borbe, ki je pogosto dovoljevala zmagoslavje ene skupine na škodo druge, se je uvedel novi sistem, stremelč ustvariti harmonično, koordinirano in disciplinirano skupnost z enim edinim smotrom, izboljšati proizvajalno množico tehnično, gospodarsko in socialno.

Združenja trgovcev, 1 predstavnik Zveze delodajalcev — Združenja denarnih in zavarovalnih zavodov, 6 predstavnikov Delavske zveze, oddelka trgovinskih delojemalcev, 1 predstavnik Delavske zveze — oddelka bančnih in zavarovalnih delojemalcev, 1 predstavnik zavoda za združništvo in 1 predstavnik Pokrajinskega poverništva za tujski promet.

Vsakemu teh odsekov pripadajo poleg tega kot član po svojem položaju funkcionarji Visokega komisarja in drugih javnih oblasti, ki jih določi Visoki komisar.

Člen 9. V okviru Sveta se smejo za obravnavanje posameznih zadev pretežno strokovnega značaja ali za upravljanje zavodov, za vodstvo ali posebne posle ustanovljati posebni stalni odbori, sestavljeni iz oseb, ki so člani Sveta ali tudi iz drugih oseb izmed naštetih v naslednjem členu 10.

Člen 10. Poleg oseb naštetih v členu 7. sme Visoki komisar z odlokom poklicati v Svet osebe, ki so posebno izvedene v zadevah sindikalne organizacije, v korporacijskem pravu in gospodarstvu ali v vprašanjih, zavezujočih druge delavnosti in tehnične ali pravne stroke glede proizvodnje.

Te osebe se udeležujejo sej glavnega sveta in se smejo po predsednikovem sklepu pozvati tudi k udeležbi pri sejah drugih organov, vselej pa le s posvetovalnim glasom.

Člen 11. Vse člane organov Sveta, ki niso člani že po svojem uradnem položaju, imenuje Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino; na teh mestih ostanejo dve leti in se lahko ponovno imenujejo; pred nastopom svoje funkcije morajo prisesti po predpisih naredb z dne 4. marca 1942-XX št. 42.

Mesta v Svetu so brezplačna; vendar je dopustno povračilo stroškov v zvezi z opravi ali s tem mestom.

Člen 12. Revizijski odbor sestoji iz svetnikov, ki jih izvoli glavni svet, in ima naloge prigledati blagajniško in gospodarsko službo, obstoj aktiv Sveta, pravilnost plačilnih nalogov in obveznosti in zastankov in zadavne vključbe, pravilnost proračunov, računskih zaključkov in stanja imovine, skladno z veljavno zakoniti in pravilniki.

Revizijski odbor predlaga glavnemu svetu posebno poslovno poročilo in poročilo o proračunu, računskem zaključku in stanju imovine.

Člen 13. Zbornica za trgovino in industrijo v Ljubljani preide v Pokrajinski korporacijski svet.

Njegov poverjenosti posli preidejo na Svet oziroma na Pokrajinski korporacijski svet. Njeni zavodi in ustanove se podredujejo Pokrajinskemu korporacijskemu svetu.

Dokler se dokončno ne sestavi pokrajinske Korporacijski svet in Korporacijski svet, nadaljujejo uradi bivše zbornice svoje dosedanje posle in tiste posle, ki jim jih morajo poveriti v zvezi z novim področjem Pokrajinski korporacijski svet in svet.

Člen 14. Takse in pristojbine, ki so jih morali doslej plačevati proizvajalci Zbornice za trgovino in industrijo, se pobirajo odsej za Pokrajinski korporacijski svet.

Za prevzem izjav, za izdajo potrdil in vseh za vse razne svoje storitve pobira Pokrajinski korporacijski svet dalje takse in pristojbine, ki so doslej šle Zbornici za trgovino in industrijo.

Člen 15. Pri prvi uporabi predpisov te nredbe se sme pozvati na mesto podpredsednika Sveta tudi zastopnik Pokrajinskega korporacijskega urada.

Poleg tega posluje Pokrajinski korporacijski svet tudi kot tajništvo Pokrajinskega korporacijskega sveta, ob podpori strokovnjakov, ki ga imenuje Visoki komisar z nalogo, da usmerja in vzporeja delovanje.

Člen 16. Razveljavljajo se uredba ministra za trgovino in industrijo bivše kraljevine Jugoslavije z dne 18. januarja 1941. in vse druge določbe, ki nasprotujejo ali so nezdružljive z določbami te nredbe, kakor stoji v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 2. maja 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Graziosi

S smotrom, da se doseže vedno bolj integralna zaščita interesov vseh proizvajalnih kategorij, je najnovejša nredba Visokega komisarja ustanovila v Ljubljani Pokrajinski korporacijski svet in vključila bivšo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v zakonodajo, veljavno v drugih pokrajinskih Kraljevine.

To novo združenje pod neposredno odvisnostjo Visokega komisarja predstavlja kot posvetovalni in izvršilni organ v zadevah gospodarskega in socialnega značaja na enoten način in integralno interese proizvajalnih delavnosti pokrajine, jim zagotavlja in pospešuje koordinacijo in razvoj in skladnosti s splošnimi državnimi interesi.

Svet, razdeljen na tri odseke: a) kmetijsko-gozdni, b) industrijski in c) trgovski, se poslužuje dela predstavnikov raznih sindikalnih združenj, ki bodo nedvomno doprinesli znaten in dejaven doprinos tehničnega znanja. S tem bodo tudi doprinesli vedno bolj k okrepitvi raznih gospodarskih delavnosti pokrajine.

Z ustanovitvijo takega sveta se izpolnjuje nov odločilni korak naprej na področju socialne organizacije Ljubljanske pokrajine. Tako se udeležujejo korporativni sistem v celoti v osnovnih črtah.

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu veljavne od ponedeljka 29. t. m. zjutraj

Ljubljana, 27. junija. Po dogovoru z zastopniki in zastopniki konsumentov, pridelovalcev in prodajalcev je mestni tržni urad Visokemu Komisarjatu spet predložil najvišje cene za tržno blago v Ljubljani ter jih je ta odobril.

Z odlokom VIII-2 št. 2089-12 Vis. Komisarjatu za Ljubljansko pokrajino veljajo za Ljubljano določene najvišje cene od ponedeljka 29. junija 1942-XX zjutraj dale, dokler ne izide nov cenik.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati so naslednje:

Kislo zelje na drobno 3 L; kmečko kislo zelje 2.50 L; kislja repa 2 L; nova repa 2 L; ohrovt 4 L; karfiola 5 L; buče 1.50 L; bučke 4.50 L; kumare 10 L; grah 4.50 L; kolerabice 3 L; rdeča pesa 3.50 L; rdeči korenček brez zelenja 3.50 L; črna redkev 1.50 L; redkvice 3 L; osnožen hren 4 L; šopek zelenjave za juho 0.25 L; peteršilj 4 L; por 3 L; zelena 4 L; čebula 2.50 L; ša-

lota 5 L; česen 7 L; glavna solata 3 L; radič 3 L; špinata 4 L; beluš 8 L; rabarbara 4 L; novi krompir 3 L; češnje hruštavke 6 L; navadne češnje 5 L; vrtno in gozdne jagode liter 8 L; borovnice liter 4 L; liter suhih bezgovih jagod 8 L; kilogram suhega šipka 8 L; kilogram suhega lipovega cvetja 10 L; kilogram suhega lipovega cvetja 20 L; jajca 1.75 L komad.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozorjamo pa, da vse te cene veljajo samo za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za iz drugih pokrajin uvoženo blago v veljavo cenik za zelenjavo in sadje št. 17 na zelenem papirju. Posebno pa opozorjamo prodajalce in prodajalce, da mora biti po teh cenah napredaj vse blago zdravo, otrebljeno in v takem stanju, kakor je opisano v ceniku. Vsa površina mora biti suha, pač pa sveža.

Vse te najvišje dopustne cene in tudi vse nižje cene morajo biti vidno označene pri

vsem v ceniku navedenemu blagu ne samo na Vodnikovem in Pogacarjevem, temveč tudi na živilskih trgih v Mostah, na Viču, na Sv. Jakoba trgu in v Šiški, enako pa sploh pri vseh prodajalcih in prodajalcih po vsej mestni občini Ljubljanski.

Celo v ljubljanskih dnevnikih so izšle pritožbe, kako se nekatere preveč sebične in premalo dobro vzgojene kupovalke trga go za razno blago na trgu. Pri tem pa delajo škodo prodajalcem in tudi kupovalcem. Razburjenje žalijo in ovirajo pri poslovanju tudi organe oblasti, ki nadzorujejo trg in cene. Seveda pa še vedno preplačujejo in s tem draže živila vsemu prebivalstvu. Vsi ti grehi so pa zelo strogo kaznivi, kar bodo prav v kratkem morale občutiti vse grešnice in tudi grešniki proti splošnim koristim prebivalstva.

Duce za družine bojevnikov

Rim, 27. junija s. V navzočnosti korporacijskega ministra je Duce sprejel nacionalnega svetnika Tommasa Bisija, predsednika torinske Zveze zveze, ki mu je izročil znesek 300.000 lir. Po želji članstva je Duce ta znesek razdelil takole: 50.000 lir v korist družinam zveze bojevnikov v tej vojni, 130.000 lir podpornemu uradu v Torinu, 70.000 lir pa podpornim uradom v Bardonechii, Bussolenti, Rivarolu itd. ter 50.000 lir za fond za letne nagrade članstvu torinske zveze bojevnikov.

Italijanska odlikovanja švedskim oficirjem

Stockholm, 27. jun. s. O priliki sprejema v Kr. italijanskim poslanstvu v Stockholmu, ki so se ga udeležili najvišje osebnosti švedskega političnega in vojaškega sveta, je italijanski poslanik izročil glavnemu poveljniku švedskega letalstva generalu Prelsu, šefu letalskega generalnega štaba generalu Nordelskiolu ter drugim oficirjem in funkcionarjem švedskega letalstva visoka odlikovanja. Visoko odlikovanje je italijanski poslanik izročil tudi častnemu generalnemu konzulu Italije v Stockholmu, Thulinu.

Sodba v rimskem procesu

Rim, 27. jun. s. Včeraj se je v Rimu zaključila razprava pred posebnim sodiščem za zaščito države proti oboroženim tolpam, ki je izvršila več zločinov in umorov, in katero so zajeli oddelki kraljeve vojske v obseženem spopadu na Monte Re dne 18. aprila. Razprava je docela potrdila izsledke preiskave in ugotovila komunistični značaj tolpe. Na smrt so bili obsojeni: Vincel Franc, Čekada Ivan, Hreščak Josip, Rus Pavel, Srebot Franc, Frank Leopold, Kallusa Karel, Bele Anton in Dolgan Viljem ter begunci Maslo Karel, Maslo Franc, Periancio Anton, Sorta Aleš, Premoli Ivan in Zorž Peter, na 30 let ječe so bili obsojeni zaradi mladoletnosti Vrečar Alojz in Maslo Alojz ter Piseni Andrej, Piseni Josip, Urbančič Josip, Benigar Anton in Suša Andrej. Včeraj zjutraj ob 6. uri je bila kazen izvršena in na smrt obsojeni ustreljeni.

Izločitev Židov iz madžarske vojaške službe

Budimpešta, 27. jun. s. Poslanska zbornica je razpravljala o osnutku zakona, ki ga je predložil minister za narodno obrambo in ki se tiče izključitve Židov iz obvezne vojaške službe. V svojem utemeljevanju je minister za narodno obrambo Bartha potrdil potrebo takojšnje odločitve tega zakona, češ, da bi izključitev Židov iz obvezne vojaške službe samo utrdila moralno strnjeno vojsko. Ob splošnem odobravanju zbornice je Bartha pripomnil, da se madžarska vojska udeležuje to leto vojne proti boljševizmu z večjimi silami, ki so že zaposlene v borbi in ki so se že proslavile. Poslanska zbornica je nato odobrila predloženi osnutek zakona.

Ureditev židovskega vprašanja v Bolgariji

Sofia, 27. jun. d. V bolgarskem sobranju je bila včeraj debata o zakonski osnovi, na kateri naj bi se dokončno rešilo židovsko vprašanje v Bolgariji. V debato je posegel kot glavni govornik bolgarski notranji minister Gabrovski, ki je omenil, da so bili v Bolgariji že uveljavljeni nekateri posamezni zakoni, ki se tičejo Židov, pripomnil pa je, da je praktično izvajanje teh zakonov pokazalo vrzeli, ki omogočajo Židom izogniti se njihovim dolžnostem. Novi zakonski načrt o židovstvu priznava vladi neomejeno pooblastilo za ureditev židovskega vprašanja v celoti. Gabrovski je v svojem govoru naglasil, da je bilo delovanje Židov v Bolgariji zmerom protinacionalno in da ga je treba v narodnem interesu nadalje omejiti. Napovedal je prisilno naselitev Židov v ločenih okrajih in popolno prepoved bivanja v gotovih bolgarskih mestih.

Zboljšanje zdravja danskega kralja

Kodaň, 27. jun. s. Bolezen kralja Kristiana se normalno razvija in po današnjem zdravniškem sporočilu se celo nalaho obrača na bolje.

Nevtralnost Čila

Santiago, 27. junija. s. Proti glasovoma dveh komunistov je čilski senat odobril predlog vlade, da stoji Čile v položaj nevojnoče se države, medtem ko je bil zavrnjen predlog o prekinitvi odnosa z osjo. Senat je odobril tudi vladno izjavo o čilski zunanji politiki.

Sofijski proces proti sovjetskimi padalcem

Sofija, 27. jun. d. Izredno sodišče v Sofiji je v procesu proti krivcem zarotniškega pokreta, podprtega od sovjetskih padalskih oddelkov, obsodilo 18 obtožencev na smrt. Dva obtoženca sta bila obsojena v daljšo ječo.

Danes ob 11. bo otvoritev nove umetnostne razstave v Obersnelovi galeriji na Gosposveti cesti. Svoja dela bosta postavila na ogled priznana umetnika Rajko Slapnicki in Nikolaj Pirnat. Na otvoritvi bo govoril akademski slikar prof. Šaša Santel.

Gospodarstvo

Pojasnila k racionalni prodaji tekstilnih izdelkov in obutve

Dostava kupljenih tekstilnih izdelkov na dom

Z okrožnico z dne 24. t. m. potrjuje Visoki komisariat načelo, da mora racionalne tekstilne in oblačilne predmete prevzemati in prenašati kupec sam, ki mora imeti vselej svojo oblačilno izkaznico, da lahko na potu dokaže pravilnost svojega nakupa. Navzile temu dovoljuje Visoki komisariat, če gre za obsežnejše predmete (preproge, kovčke, žimnice itd.) ali v drugih izjemnih primerih, da pošlje dobavitelj kupljene predmete po svojem uslužbencu na dom kupca, mora pa v tem primeru pošiljatev opremiti s listkom predpisane vsebine, iz katerega je razvidno, kdaj je tvrdka poslala sela iz trgovine, komu ima dostaviti blago in kakšno blago mu dostavlja ter z označbo podatkov osebne oblačilne izkaznice, na podlagi katere je bilo dotično blago kupljeno. To potrdilo mora trgovec odtgati iz jukstene knjige, ta knjiga pa mora biti prej vidljana od sindikalne organizacije.

Nov obrazec za prijavo razpoložljivih racionalnih izdelkov.

Glede na nove odredbe glede zapore ne tipiziranih tekstilnih in oblačilnih izdelkov, oblačil in obutve v starih pokrajnih, sporoča Visoki komisariat za Ljubljansko pokrajino (z okrožnico z dne 23. t. m.), da se nadomešča obrazec za mesečno prijavo zaloge racionalnih izdelkov ob koncu meseca (ki je predpisana z okrožnico št. 30/19-12 z dne 22. januarja t. l. z novim obrazcem. Proizvajalci (industriji in obrtniki), trgovci na debelo in konfekcijske izdelovalce, ki ne prodajajo obutstva, morajo prijavo izvršiti odsej z novim obrazcem št. 12. Strokovne organizacije bodo poskrbele, da bodo novi obrazci natisnjeni. Prihodnji mesečno prijavo je že treba napraviti na novih obrazcih. Če pa imajo strokovne organizacije na razpolago še veliko število starih obrazcev, jih lahko rabijo še do konca.

Prodajne in nakupne prijave proizvajalcev in grozistov so ukinjene.

Z okrožnico Visokega komisarja z dne 16. decembra so bile predpisane prodajne in nakupne prijave, ki nadomeščajo kupoprodajno pogodbo. Doslej so morali po tej okrožnici vsi proizvajalci in grozisti prijavit naročila s posebno prodajno prijavo (obrazec 7), grozisti in izdelovalci konfekcije, ki ne prodajajo obutstva, pa tozadevno nakupno prijavo (obrazec 8). Ob izročitvi odnosno odposiljanju blaga pa je treba izpolniti izročilne in prejemne prijave (št. 9 in 10). Po novi okrožnici Visokega komisarja z dne 23. t. m. pa je s 1. julijem ukinjena dolžnost prijavljanja kupoprodajnih obvez po obrazcu 7 in 8, in sicer glede na okolnost, da se je v tekstilni, oblačilni in obutveni stroki po sili razmer razširila navada kupovanja in prodajanja proti gotovini. Nadalje ostane v veljavi dolžnost prijavljanja izročitve blaga (obrazec 9) in prejema blaga (obrazec 10). Da se izklopi stitje že natisnjeni obrazci št. 7 in 8, se lahko še uporabljajo, in sicer obrazec št. 7 kot obrazec št. 9 in obrazec št. 8 kot obrazec št. 10, pri čemer je treba popraviti besedilo tako, da se s pečatom spremeni naslov obrazca. Da se izločijo pomote, se uvedejo nove stroge zaporedne numeracijske serije, tako za prijavljanje izročitve blaga po obrazcu št. 9, kakor tudi za prijavljanje prejema blaga po obrazcu št. 10 z dostavkom črke G za konfekcijske delavnice in črke E za židovske groziste. Ni pa več potrebno pristavljati številke, nanašajoče se na prijavo prodaje in nakupa, niti besedila »pogodba iz časa pred 30. novembrom 1941-XX«.

Okrožnica še poudarja, da ni treba prijavljati polizdelkov, če zaradi kupoprodaje pridejo v last ali posest drugega lastnika. Ne prijavljajo se torej prenosi med producenti, če gre za izdelke, ki jih je treba še dodelati. Tako se tudi ne prijavljajo prenosi, če pri tem blago ne menja svojega lastnika (n. pr. pri barvarnicah). Prijavo blaga, ki se še ne more staviti naprodaj, pa je treba napraviti, kadar je eden izmed obeh pogodbenikov grozist ali konfekcijski izdelovalec, ki ne prodaja obutstva. Izveza je od prijave dolžnost kupoprodaja sukanca. Okrožnica še navaja podrobnosti glede izpolnjevanja prijave.

Gospodarske vesti

== Prenova komisije za reševanje vprašanj zamenjave bivše jugoslovanske valute v lire. Glede na Kraljevo uredbu z dne 11. maja 1942-XX, s katero je določeno, da prenehajo 30. junija poslovati komisije za odločanje o vprašanjih, nastalih ob zamenjavi dinarjev in da je treba do tega roka odločiti o prošnjah, ki so prispеле od dne objave omenjene Kraljeve uredbe, je Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svoji odločbi z dne 18. junija 1941-XX, in z dne 13. januarja 1942-XX, odločil, da je komisija, ki bo do 30. junija odločala v Ljubljanski pokrajini o prošnjah za zamenjavo dinarjev, prispelih do 28. maja, sestavljena takole: 1. dr. Fran Ciamclino, višji finančni inšpektor (predsednik), 2. dr. Vincenc Onotratelj, inšpektor zavoda Banca d'Italia, in 3. dr. Ivan Slokar, predsednik Združenja bančnih in zavarovalnih zavodov. Tajniške posle opravlja finančni uradnik Rafael de Gregorio.

== Povečana proizvodnja aluminija. Pretežni del italijanske proizvodnje aluminija odpade na družbe SAVA in kemični koncern Montecatini. Kakor je razvidno iz letnega poročila družbe SAVA, so se naprave za pridobivanje aluminija v Italiji lani ponovno znatno povečale. Pridobivanje boksita je bilo prav tako razširjeno v sporazumu z nemško industrij, ki je dobavila potrebne stroje v kompenzacijo za boksit. Družba Sava bo še v teku letošnjega leta stavila v obrat novo tvornico za aluminij in novo tvornico za aluminijev prah, tako da se bo proizvodnja aluminijevega prahu podvojila.

== Prijave zalag gradbenega lesa. Pokrajinske zveze delodajalcev Ljubljanske pokrajine ponovno opozarja, da se morajo vlagati mesečne prijave gradbenega lesa brezpogojno do 5. vsakega meseca po stanju zalag zadnjega dne v preteklem mesecu. Prihodnjo mesečno prijavo je torej

vložiti najkasneje do 5. julija po stanju zalag z dne 30. junija. Ker so bile številne prijave, predložene Pokrajinski zvezi delodajalcev, netočne odnosno nepravilno sestavljene, vabijo zveza zainteresirane, da pri sestavi prijav točno upoštevajo podrobna navodila, ki jih je zveza sporočila z okrožnico št. 4320-U z dne 30. maja t. l. Nepravilne in nepravosodno vložene prijave utegnejo imeti za prizadete občutne kazenske posledice, zvezi pa povzročajo mnogo nepotrebnega dela. Zato naj prizadeti v lastnem interesu predložijo prijave v predpisnem roku in jih pravilno sestavijo v smislu izdanih navodil. Potrebne prijave obrazce pa naj si pravočasno nabavijo pri Združenju industrijskih in obrtnikov za Ljubljansko pokrajino v Ljubljani, Beethovnova 10.

== Konjerska zadruga za Slovenijo v Ljubljani. Imela danes v nedeljo ob pol 10. svojo prvo redno skupščino, in sicer na Vrhniki v prostorih Rokodelskega doma. Poleg običajnih društvenih zadev bodo razpravljali o skupni vsoti, do katere se sme zadruga zadržati, in o hranilnih vlogah, ki jih sme zadruga sprejemati, ter o najvišjem znesku posojila ali kredita, ki ga sme zadruga dati posameznim članom.

== Brivski in frizerski obrati bodo v ponedeljek 29. junija odprti od 8. do 12.

== Iz trgovinskega registra. Vpisane so bile nastopne tvrdke: gradbeno podjetje Cihlar Jože, stavebenik v Ljubljani (prokurist Tone Keršič, zasebni namestnik v Ljubljani); Merlak Anton, trgovina z lesom na debelo v Rovtahu. — Pri tvrdki »Amot«, prodaji motornih vozil in oprem, lastnik Svetozar Hribar, je vpisan kot prokurist Dragan Sladonja iz Ljubljane. — Pri Delniški tiskarni d. d. v Ljubljani, sta brisana člana upravnega sveta Dinko Podkrajšek in dr. Lado Vavpetič, vpisana pa sta bila člana upravnega sveta dr. Darko Čermelj, odvetnik v Ljubljani, in Rija Podkrajškova, zasebnica v Ljubljani. — Pri tvrdki »Salus« d. d. v Ljubljani, je izbrisan mr. ph. Fran Kuralt.

== Ponovno povečanje površine selcajnih vrhov v Nemčiji. Po uradnih ugotovitvah znaša letos v Nemčiji površina, ki se uporablja za pridelovanje zelenjave in sočiva, 306.500 ha, to je za 95.650 ha ali za 45% več nego v prejšnjem letu. Pri tem je treba upoštevati, da se je že prejšnja leta ta površina znatno razširila.

== Kritičen gospodarski položaj Egipta. Zaradi vojnih dogodkov in tekoč pri dovozu živil in surovin je zašlo egiptsko gospodarstvo v težavno krizo, ki se kaže tudi v znatnem povečanju obkoka bankovcev. Ob koncu marca t. l. je obtok dosegel 54 milijonov egiptskih funtov nasproti 18 milijonov v septembru 1939. Indeks življenjskih stroškov se je od začetka vojne povečal za 70%. Težavna je zlasti oskrba z žitom, ker tudi lanski pridelek žita ne zadostuje za kritje potrebne domačine. Navzile temu primanjkljaju se angleška vojska spričo pomanjkanju dovoza žita oskrbuje na egiptskem trgu.

== Pridelovanje vrtnih jagod v Bolgariji. V nekaj letih se je pridelovanje vrtnih jagod v Bolgariji tako povečalo, da je danes Bolgarija največja izvoznica tega proizvoda. Leta 1934 je znašala površina nasadov vrtnih jagod komaj 320 ha, dve leti kasneje se je dvignila na 1216 ha, predlanskim pa je dosegla že 7000 ha. Vzporedno se je dvigal tudi izvoz. Leta 1935 je Bolgarija izvozila 28 ton meze od vrtnih jagod, leta 1938 742 ton, leta 1940 pa že 2710 ton. Izvoz svežih jagod pa je leta 1940 dosegel 1548 ton.

== Novi portugalski zlatniki. Portugalska banka je napovedala, da bo dala v promet nove zlatnike po 500 in po 100 eskudov. Ti novi zlatniki se bodo nazival

„Prelepa je trnovska fara...“

Ko doseže sonce najvišjo točko na nebu, praznuje trnovska fara god svojega cerkvenega patrona sv. Janeza Krstnika, v nedeljo nato praznuje, ali »žegnanje«.

V prejšnjih časih so postavili zlasti trnovski fantje visoke mlaje in jih okrasili od tal do vrha z zelenimi kitami, ki jih vezala in vanje vpletala živobojne papirnate rože, prezala, rdečelična trnovska dekle. V predvečerje so pokali možnarji, razlegala se je vesela pesem, proti nebu so švigale rakete, cerkev je bila razsvetljena, harmonikarji so vlekli mehove, da je bilo že ob sobotnem delopustu vse praznično razgibano. Rano v nedeljsko jutro se je oglašil veliki zvon in zvalil svoje manjše brate v godovno zvonjenje. Kmalu po polnoči so se zbrali zvonarji v stolpu in čakali tremutke, ki je udaril težki bat ob rob zvonca za začetek ubranega pritrkavanja. Furmanom je zaigralo srce, saj so neločljivo od svoje lepe fare in od svojih glasnikov — zvonov. Zato ni čudno, da oboje opevajo v svoji pesmi, ki je zanesla njihov sloves, po raznih pevskih zlorih čez meje, v širni svet.

K veliki maši so se pomikale Trnovčanke in Trnovčanke v svilenih oblekah, obložene z zlatino, s pečo na glavi, zavezane v petelina, moški svet pa je stopal samozavestno, kakor so to znali le trnovski župljani, čolnarji, ribiči, lovci, opekarji, pečarji, mali in veliki posestniki, vse do stare patricijske hiše Razorčeve-Trtnikove. Trnovčani so menda vzeli pomol v zakup zato, ker je mestna občina ljubljanska patronat njihove župnije.

Pred cerkvijo je bila dolga vrsta stojnic s pisanimi letom, kjer so kupovali odpustke in se med seboj obdarovali. Kuharice so se sukale okrog ognjišč in štedilnikov, pripravljale za svečano kosilo in cvrle obražane trnovske hobe.

Ob drugih prilikah so se radi postavili s svojim podkovanim karpom, ki je izreden primerek v ribjem kraljestvu. Kaj so proti njemu vsi dinozavri, pterozavri, rinocerfali? Podkovani karp odtehta vse predpoptone in popotopne pošasti. Ta zamudnik iz pradavnine se je ohranil v Trnovem in najbrže bi ga priteževali riboslovci k ribam pljuščaricam z razširjenim vzdušnim mehurjem, o katerih je pisal pokojni Pavle Groselj v »Proteus«, k ribam torej, ki tvorijo razvojno pot od rib k dvoživkam. Le tak primerek ribe izredno čudaste zunanosti, kakršen je podkovani karp, je mogoče razkazovati v čast in slavo svojega okraja in upajamo, da ga bodo vrli Trnovčani še vozili po Ljubljani.

Lahko so Trnovčani res bahavi na svojo prelepo fara, na svoj zvon in na župnišče, saj so tod župnikovali in kaplanovali gospodje, ki so z zlatimi črkami zapisani v povestnice trnovske fare.

Pesnik Anton Medved je bil tam za kaplana. Kdo ve, koliko pesmi je zasnoval in napisal v tamšnjem župnišču! In ko je odšel, se je še vedno rad vračal čez Gradščico, — »če za dolgo ne, za časek vsaj«. Nekdo je pozabil v prijateljski hiši del tobačnega pribora. Iz župnišča je poslal cerkvenika ponj z vrsticami:

»Oprost, dragi, mojo prošnjo,
pozabili sem tobačno mošnjo,
poželel sem te hipe
kaditi iz svoje pipe,
pozdrave in poklone
pošljam Ti Medvedov Tone.«

To je bil prvi kaplan za trnovsko občestvo, ker je iz mehurja tlačil tobak v pipo prav tako, kakor čolnarji in ribiči. Nepozabni trnovski župnik Ivan Vrhovnik, cerkveni, lokalni in literarni zgodovinar, je župnikoval tu od 1891 do 1918, ko je po polnih službenih letih prostovoljno stopil v pokoj in ostal v župniji tudi potem v svoji hišici vse do smrti, dne 8. marca 1935. V trnovski župniji je živel skoraj 44 let.

Mnogo je delal, mnogo je pisal o tej fari in je praznoval v trnovski cerkvi svoj zlati maš dne 27. julija 1927. Rojen je bil v šepetarski fari na god svojega patrona Janeza Krstnika. 1854. Prav ta dan je blagoslovil temeljni kamen za novo trnovsko cerkev škof Anton Alojzij Wolf. In v tej cerkvi in v tej župniji je Ivan Vrhovnik nepozabno opravil svoje duhovno in narodno poslanstvo. Minuli kresni dan je preteklo od njegovega rojstva. 88 let.

Ob njegovi zlati maši se je postavila vsa občina trnovska župnika ko malokdaj. Trnovski župljani s pokojno gospo Tenentovo na čelu so mu poklonili šopek zlatega klasja in bogato požlačen križ. Zlati žitno klasje v znak, da se je od nove do zlate maše petdesetkrat zibal žitni klas, kakor je omenjeno v lepi pesmi »Zlatomašniku Ivanu Vrhovniku«, ki jo je priobčilo za to slovesnost »Jutro« izpod peresa pesnice Mare Lamutove. Tudi ob njegovi 70letnici je priobčilo »Jutro« prigodno pesem iste avtorice, ki je bila stalna sotrudnica kolektarja, katerega je urejeval. Med drugim pravi:

Plameneli so kresovi,
švigale so v noč kresnice
in tedaj so rojenice
v zibel malo dete dale
tajno šepetaje vmes:
»Kresna noč Te je rodila
s čarom svojim obdarila —

Cvele so šentjanževke
plameneli so kresovi
rože v noč so govorile:
»Življenje Tvoje bodi posvečeno
vsikdar drugim,
nikdar sebi — — —«

Živel je po tem geslu do zadnjega diha. Za časa župnikovanja Ivana Vrhovnika je prihajalo v župnišče mnogo kulturnih delavcev in delavk. Zahajal je k njemu pesnik Anton Askerc, ko je bil mestni arhivar, zahajala sta oba župana Hribar in Tavčar, ki sta se tudi vsako leto na Telovo v spremstvu občinskih svetovalcev udeležila procesije. Ivan Vrhovnik se je oglašal pri župniku Vrhovniku in pozneje tudi pri njegovemu nasledniku Fr. S. Finžgarju, ki je prijatelj Cankarja tudi pripravil za pot v večnost 1918.

Ko je bil Ivan Vrhovnik, dotedanji kaplan v št. Gotardu pri Trojanah, 1891 instaliran za trnovskega župnika, mu je duhovni sobrat in zvesti prijatelj Simon Gregorčič posvetil pesem, v kateri povdarja, kako je umel svoj poklic in stan združiti z ljubeznijo do naroda.

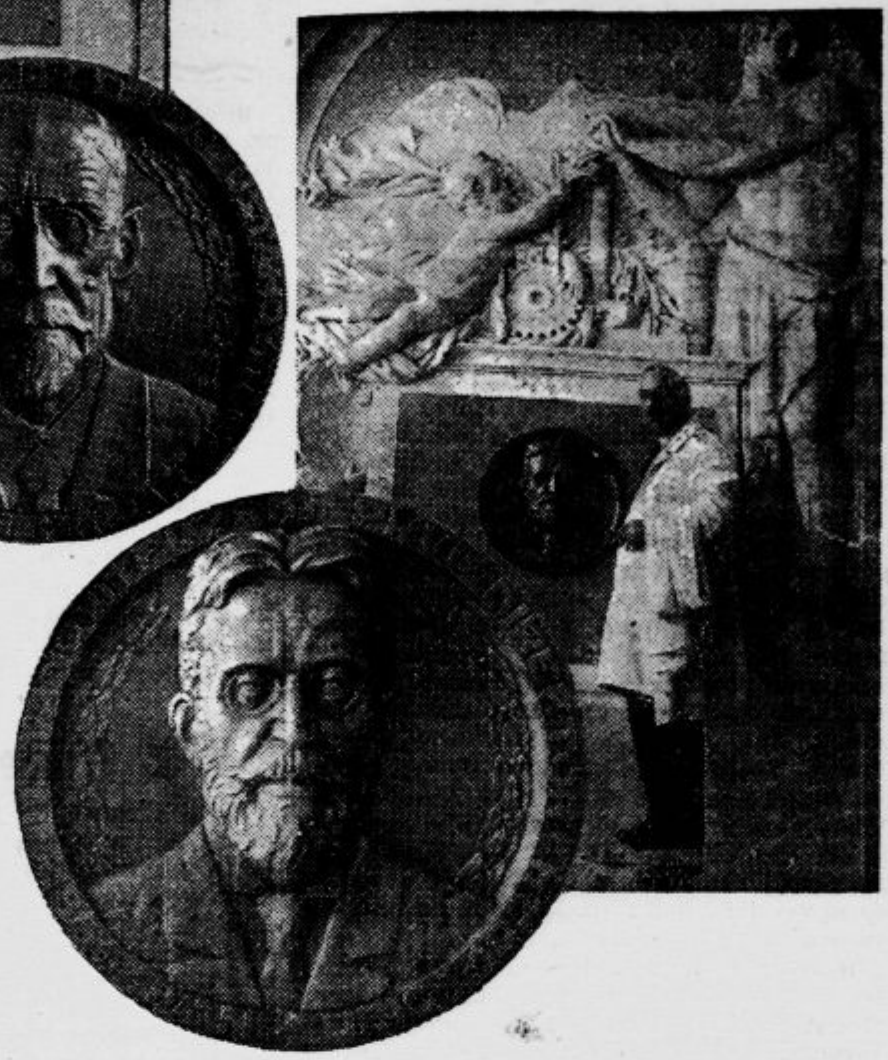
»Duhovnik vri in narodnjak
Oboje Ti lepo si združil
Bogu si, domu zvesto služil.
Tako naj služi njima vsak!«

Ko se je 1906 poslavljaj Simon Gregorčič od svojih prijateljev na Kranjskem, je bil gost v trnovskem župnišču. In nekega dne

Spominski plaketi
Ivana Šubica in
Ivana Hribarja
v palači TSS

25 let tehniške srednje šole

Ljubljana, 27. junija

Z odlokom ministra za javna dela od 19. junija 1917 sta se na Državni obrtni šoli v Ljubljani ustanovila višja oddelka Stavbna strokovna šola in Višja obrtna šola mehansko-tehniške smeri. Prva letnika obeh višjih oddelkov sta bila odprta na šolskim letom 1917-18. Z ustanovitvijo višjih oddelkov se je zavod po tedanjem in še današnjem ustroju obrtnega šolstva razširil v najvišje obrtno učilišče. Že z drugim semestrom leta 1920-21 se je uveljavila izprememba imena v Tehniško srednjo šolo in sta navedena višja oddelka današnji arhitektonsko-građbeni odsek in strojni odsek tehniške srednje šole. Leta 1925. je tehniška srednja šola dobila še elektrotehniški odsek in leta 1929. še geometrijski odsek, ki pa je bil po dveh letih ukinjen.

Leta 1921. so zapustili zavod prvi absolventi — diplomirani tehniki in je novi stan postopoma uspešno izpolnil vrzel med gospodarsko močnimi inženjerskimi vrstami in vrstami številnih absolventov delovodskih šol. Danes pozna že vsak naše nove pionirje na tehniškem polju, ki se uveljavljajo kot graditelji oziroma kot stavebniki, tehniški uradniki v državnih, samoupravnih ali privatnih ustanovah ter kot samostojni podjetniki. Z letošnjimi absolventi je do danes dovršilo Tehniško srednjo šolo v Ljubljani vsega 1119 diplomiranih tehnikov, in sicer 354 građbenih tehnikov,

468 strojnih tehnikov, 227 elektrotehnikov ter 70 geometrov.

Za ustanovitev tehniške srednje šole v Ljubljani sta najbolj zaslužna tedanji ljubljanski župan Ivan Hribar in prvi direktor ljubljanskih obrtnih šol Ivan Šubica. Ivan Hribar je s svojo vztrajnostjo in odločnostjo dosegel potrditev širokega stavbnega programa in načrta v letu 1911 dograjene ponosne stavbe tedanje Državne obrtne šole na Mirju, ki jo je zgradila mestna občina na lastne stroške in v kateri je nova višja šola takoj dobila svoje potrebne — že pripravljene — prostore. Ivan Šubica pa je kot direktor obrtnih šol neumorno deloval na sodobnem reformiranju obrtnega šolstva in končno dosegel, da se je šola razširila v najvišji tip obrtnega učilišča. Na stroške trgovske in obrtne zbornice ljubljanske, ki je od vsega početka vsestransko pospeševala razvoj obrtnega šolstva, sta oba zaslužna moža dobila spominski plaketi v šolski avli. O težkočah in narodnostno-političnih ovirah za ustanovitev najvišjega učilišča v Ljubljani nam obširneje pripoveduje spominska knjiga, ki jo je Tehniška srednja šola izdala leta 1938. Ob 50letnici prve državne obrtne šole v Ljubljani.

Ob 25letnici počastimo zaslužne naše močje, pozdravljamo tako važen šolski zavod za napredek naše tehnike in gospodarstva in izražamo priznanje našim diplomiranim tehnikom!

Trganje krompirjevega cvetja

Ljubljana, 27. junija

V zvezi z notico v nedeljskem »Jutru« smo prejeli od g. inž. Zaplotnika naslednji prispevek:

Krompirjevo cvetje za pridelek krompirja ni posebnega pomena. Saj poznamo krompirjeve sorte, ki le redko ali sploh ne cvetijo, poznamo pa tudi sorte, ki redno prav obilno cvetijo. Pri teh bujno cvetočih sortah je obilno cvetje gotovo znak zdravlja in življenjske sposobnosti, nasprotno pa malo cvetja pri taki sorti pomeni, da seme ni bilo za sadnjo sposobno. Če pa imamo opravka z raznimi sortami, pa iz cvečenja ali necvečenja ne moremo delati kdve kakšnih sklepov na pridelek. Saj krompirjev pridelek to so gomolji, ki so rastni, vegetativni organi, nima nobene direktne zveze z razplodnimi organi, s cvetjem. Zato za večji ali manjši pridelek ni odločilno, ali pustimo krompir mirno cveteti, ali pa v celoti ali samo deloma obtrgavamo krompirjevo cvetje.

Vsekakor s hojo po nasadih tlačimo zem-

smo Vrhovnika in Gregorčiča srečevali po ljubljanskih ulicah. Pesnik Gregorčič se je odpravil v Ribnico k svojemu prijatelju notarju Ignaciju Gruntarju in od tam skozi Ljubljano na svoj dom.

Ivan Vrhovnik je bil idealno požrtvovalen, vreden in marljiv, plemenit, brezprimerno skromen in ponižen, vse življenje pa delaven od rane zore v trdo noč. Kristljivo čist značaj ga je tesno vezal s častiljivim knjigoljubom msgr. Tomazom Zupanom. Svojege odličnega župnika se trnovski župljani vedno hvaležno spominjajo. Pokojnemu župniku Ivanu Vrhovniku je sledil g. Fr. S. Finžgar. Tudi ta duhovni pastir Trnovčanov je po vstopu v pokoj ostal med njimi in sveže dela dalje.

Lahko so Trnovčani ponosni na svoje župnike, pa tudi na druge odlične osebnosti, ki živijo in delajo pod trnovskim zvonom, saj je mnogo ljubljanske učenosti v župniji in ta učenost slovi preko meje. Tu di mojster Jože Plečnik ima svoj dom v sosesčini trnovske cerkve, brata Kralja tam ustvarjata in tam je živel skladatelj Emil Adamič.

Trnovska fara in trnovski zvon sta že davno privabila marsikoga v svojo bližino. Francé Prešeren omenja v svojem sonetu Trnovo kot kraj nesrečnega imena, ker je prvič srečal Julijo Primčevno na pragu trnovske cerkve. V trnovski okraj je Prešeren sploh mnogo zahajal.

Trnovska cerkev je videla že mnogo lepih nevest in svečanih porok. V prejšnjih časih so napravili fantje »šrangce«. Zvezali so svilene rute, ali spelj zlate veržice čez cesto in ženin se je moral odkupiti, da so pustili okrašena vozila naprej. Fantje so bili oblečeni v domačo noš, da sta se še bolj odražala njihova stasnost in mladeniški ponos.

jetno. Vselej pa moramo paziti, da ne poškodujemo krompirjevih rastlin. Če je zemlja dovolj rahla in če nasad ni zapleten, bomo krompir pustili pri miru, naj cvete po svoje. Kajti mi smo za letošnji pridelek že doprinesli svoje, zdaj pustimo še krompirju, da bo delal svoje. Saj napak in pomanjkljivosti na letošnjem pridelku ne moremo več dosti popraviti. Skušajmo pa bomo pač uporabiti za prihodnje leto.

S tisto strokovnega stališča pa je opravičeno, da hodi po cvetočem krompirju samo oni, ki ga prideluje za seme. Oni od stranje rastline, ki so bolehe in ki ne ustrezajo sorti, ki jo on goji. Pri tem poslu mu je cvet dobrodošel pripomoček, da lažje razloči tuje sorte.

JAMA MADELEINE

diplomirana terapevkinja
za govorilno, glasovno in dihalno motnjo,
deluje na šolski polikliniki, doma: Ašbetova 4: torek, četrtek, sobota od 10. do 16.

Krompir za Ljubljano

Mestni preskrbovalni urad vidi vse trgovce na drobno, ki pri njem dobivajo majhne, naj se zaradi nakazila krompirja zgleda v torek 30. t. m. v sobi št. 8, II. nadstropje Mestnega doma. Trgovci skupne nabavne in prodajalne zadrage in Gospodarske zadrage določa nakazila in krompir pri teh zadrugah. Trgovci naj po krompir gredo tudi še v torek 30. t. m. tja, kjer jim bo nakazan, a konsumenti ga bodo lahko dobili že v sredo, dne 1. julija po en kilogram na osebo za odrezek H julijske živilske nakaznice pri tistih trgovcih, kjer jemljejo blago na karte. Seveda velja ta količina samo za črko H in samo za prvo pošiljko krompirja.

Kantata „Ojki“

V nedeljo, dne 28. junija, ob 14.15 bo odigral EIAE Radio Ljubljana izvedbo zadnjega dela Gregorčič-Sattnerjeve kantate »Ojki«. Njena prva dva dela smo slišali letošnje cvetoče nedeljo (»Glej, prišla oljčna je nedelja«), jutri pa bosta radijski orkester in komorni zbor, ki ju vodi dirigent Drago Mario Šijanec, s sodelovanjem basista Toneta Petroviča izvedla še poslednji del kantate p. Hugolina Sattnerja. Koncert se prične s pozdravnim zborom

»Oj drago oljkovo drevo,
pozdravljam te srčno!«

Sledila bo gorač želja, ki jo naš veliki pesnik Simon Gregorčič takole oblikuje:

»O, da bi ti mladica mila
nevihto tudi tolažila,
Da v meni vsaj bi jo vmiril!
Srce mi pravi, da jo boš.
Še prej ne, ko me boš kropila.«

Nato skladatelj s pretresljivo žalno koraknico slika prived svoje smrti. Bas-solo poje:

»Pred domom vidim nizko sobo,
a v sobi bled svetlobo,
med svečami pa spava mož
— — — — —
on trdno spi, nevzdravno spi.

Oj bratje, ko se to zgodilo bo,
tedaj končana pot bo moja,
in konec bo težav in boja.«

Tukaj se solistu priključijo zbor in zapoje ob svečanih akordih orkestra:

»Tedad potihne za vsekdar
srca mi in sveta vihar.«

Oba, pesnik in skladatelj, tega trenutka ne slikata pesimistično, nego jasno, mogočno, osvetljeno z zarjo večnosti.

S koncertom bo gotovo zelo ustrezno ljubiteljem Gregorčičeve poezije in plemenite Sattnerjeve lire.

Ali gobe res potujejo?

O tem je bila v »Jutru« 25. t. m. povzeta beležka po nemških jnevnikih, ki so objavili, da so nemški znanstveniki zadnje čase razglabljali vprašanje, zakaj je zadnja leta (od 1938 dalje) razmeroma malo gob. Sodiijo, da je to v zvezi z močno vlago tal, zato se skušajo gobe rešiti na bolj vzvišene prostore. V sušnih letih, je bilo zapisano, se vračajo gobe s prisojnih mest v vlažnejše kraje.

Povprašali smo o tej zadevi našega izkušnega gobarja g. Ante Bega st., ki nam je k temu izjavil: »Vse skupaj je kričeca bedastoča. Goba je rastlina kakor drevo. Ali drevesa potujejo? Resnica je le, da gobe seme (tros) vzklajajo na pripravljenih tleh, da razvije podgobje (micelij), pajčevini podobno nitkasto mrežo. Ker imajo nekatere gobe na milijarde semen (trosov), ki jih vsaka sapica raznaša na kilometrske razdalje, padajo torej povsod na zemljo, toda vzklajajo jih le neznaten odstotek, ki pride v stik s pripravno zemljo, to se pravi tam, kjer gobe rastlinske ali organske snovi, kajti gobe so zajedalke (parasiti). Na vzklajevanje trosov in na razvoj podgobja pa vpliva poleg pripravljenosti tal tudi temperatura. Samo zato dobimo v sušnih letih več gob na sončnih in vlažnih tleh, nasprotno pa je v vlažnih in hladnih letih več gob na prisojnih bregovih.«

Četrta produkcija Glasbene akademije

Ljubljana, 27. junija

Izbrane skladbe Novaka, Ladukina, Händla, Beethovna, Wienlowskega, Šopskega in Delbese so poživljale, spored četrte sklepne produkcije naše Glasbene akademije in Srednje glasbene šole. S smiselnim, solidnim izvajanjem so se odlikovali vsi nastopajoči, ki oblikujejo svoje znanje in oplojajo svojo glasbeno nravo v izvrstni šoli doc. M. Lipovška, prof. J. Šlajsa, ravnatelja J. Betetta, prof. A. Ravnika in prof. J. Ravnika. Vendar kaže vsakdo izmed gojencev svoje posebne vrline, ki jih pri izvajanju skladbe s pridom uveljavlja.

Na močnejši so bili na smotni produkciji violinisti Jurij Gregore, absolvent IV. letnika GA, sopranistka Nada Stritarjeva in pianistka Ksenija Ogrinova. Gregore se lahko ponaša z dovršenim tehničnim znanjem in poduhovljenim violinskim sviranjem, kar ga usposablja k doseganju oblikovanju tonov ter nedvomnemu bodočemu razmahu. Je pravi mojster strun z virtuozno spretno roko in umetniško dušo. Stritarjeva je presenetila z zvonkostjo, nežno ubranostjo svojega soprana in s svojimi koloraturnimi preizkusmi, ki nam odkrivajo odlično solistiko, ki se bo kot koloraturka lahko zelo izpopolnila. Če bo ostala zvesta tradicijam Betettove šole. Ta šola precej terja, pa mnogo, mnogo prinaša. Ksenija

Juka je vzcvetela

Ljubljana, 27. junija

Pozornost je zbudila nizki palmi silena rastlina Yucca, ki se je te dni bohotno razcvetela na Ferantovi vrtnariji v Gregorčičevi ulici. Ta rastlina raste samo v vročem pasu, pogosto jo srečamo tudi v Dalmaciji. Zato je velika sreča za lastnika, da mu je letošnje mrzlo zimo srečno prezimila. Pre-

cej čudno je pa to, da bo po srečno preživeti trdi zima juka letošnje poletje najbrže predana pogini! Ta rastlina cvete v svojem življenju le enkrat, redkokdaj dvakrat ali celo večkrat. Ko ovenejo cvetovi, prične hirati tudi rastlina ter se končno osuši. Cvetje pa le vsaki dvajset let. Tule je letos vzcvetela prvičkrat po dvajsetih letih življenja. Pognala je nov vrh, na katerem je zdaj nad en meter visoko razcvetela, ki ga tvori veliko število zvonastih, belih cvetov.

Ogrinova združuje ročno spretnost, tehnično izvežbanost, ki je potrebna pri oblikovanju čistih, polnih klavirskih tonov, s čustvenim občutjem, ki pomaga poglabljati umetniški izraz glasbene reprodukcije.

Z globoko doumljivo soigro na klavirju sta dopolnila izvajanja I. Gregorica in N. Stritarjeve ob spremljevalca prof. Ravnik in Samo Hubad.

Nastopila sta še Janez Komar, gojenec II. letnika SGS, in Jelka Suhadolnikova, gojenka III. letnika SGS. Oba sta pokazala mnogo zdravega smisla za jasno, dobro klavirsko izvajanje, pa tudi nadarjenosti in priručne glasbene vne. Tehnična osnova, ki na njej gradita, ju bo vodila k napredku in zmerom lepšim uspehom, pa tudi ljubezen do glasbe ter iskreno občutje.

Občinstvo je tudi sinoči napolnilo veliko filharmonično dvorano. Dajalo je navdušenega priznanja mladim, nadarjenim gojenkam in gojencom, od katerih so nekateri že na pragu mnogo obetajočega glasbenega delovanja.

General Ritchie

V Tobruku so zaveznike čete zajele na čelu vse posadke 6 angleških generalov. Njihov vrhovni poveljnik se je pa seveda tačas mudil na drugem mestu, bogve kje v puščavi, kjer ima svoj tovrstni avto jako dobro skrit in baje zelo spretno urejen za svoj glavni stan. O generalu Ritchieju nam pripoveduje berlinski tednik »Das Reich«: »Star je bil šele 44 let, ko so mu zaupali vojno srečo v Severni Africi. Povzpel se je prav nenadno. Po prvi svetovni vojni je prišel kot podporočnik na francosko fronto, nato v Mezopotamijo in je kot stotnik šele 1930 napredoval za majorja, ko je bil štabni častnik v vojnem ministrstvu in je sodeloval v vojni v Palestini. Nato je bil dodeljen severnemu poveljstvu v Indiji. Leta 1937. se je vrnil v Anglijo in odtlej je novi podpolkovnik Ritchie prišel svojo presenetljivo kariero. Že 1939 je bil brigadni general, 1940 celo nadomestni šef generalnega štaba pri angleškem vrhovnem poveljniku na Blížnjem vzhodu. Zadnjega pol leta pa je tisti mož, o katerem je Anglija pričakovala, da bo »pometil nasprotnike iz Afrike«.

Ritchie je v ostalem skromen, škot od glave do pete. Zavoljo sivih, redkih las je videti starejši kakor je v resnici. Kratka pipa in prištrizeni črni brki so sestavni del njegovega mirnega, energičnega obraza. Visok je 1.86 m, širokopleč in čvrst, na glasu kot izredno vzdržan pešec, vojakom pa v strah zaradi stroge discipline. Neki angleški poročevalec ne ve o njem poročati nič bolj značilnega kakor to, da je docela normalen človek. Nikoli ga ni videti drugače kakor v ponošeni uniformi. Rad dobi se in obilno je in plje whisky. Razgovoriti se v njim je skoraj nemogoče. Samo takrat so njegovi stavki daljši od starih besed, če slučajno vidi kakega šoferja, ki napadno ravna s motorjem tovornega avtomobila. Kajti če je Ritchie sploh za kaj posebno vnet, tedaj je to njegova vna za transporte. In je nepopravna, da taka vna v puščavi ni treba paziti.

Pisec končuje: »Dobrih četnih oficirjev je na svetu dovolj. Pol leta je imel Ritchie časa, da bi spoznal svojo nalogo in pripravil svoje odločitve. Kratki tedni bodo pokazali, ali se kaj skriva za suho fasado povprečnega generala, preko katere se general Neil Methuen Ritchie doslej ni dvignil.«

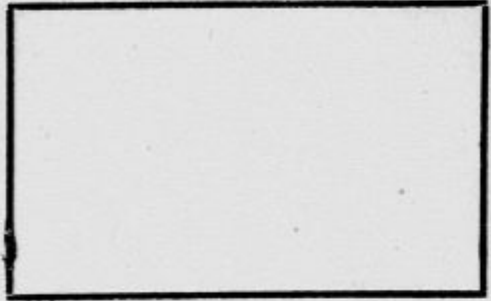
* Strela zadela tri žanjice. Iz Pise poročajo, da je pri žetvi na posestvu inženjerja Crene v Vechianu nevihta presenetila večjo skupino žanjic. Nekatere izmed njih so se zatekle vredit pod neko drevo. Ta neprevidnost je bila usodna za tri žanjice. Nenadoma je namreč udarila strela in električna struja je vrgla na tla tri ženske ter jim prizadela hude poškodbe. Ena izmed njih, 23letna Flora Tozzi, je tako hudo ožgana, da se boje za njeno življenje. Ostali dve 28letna Eliza Barsanti in 25letna Luigia Micheli sta zadobili hude opekline.

KAJ VEM? KAJ ZNAM?

151. Kaj je »alderman«?
152. Katera celina ima razmeroma največ polotokov?
153. Katera riba daje ribje olje?
154. Kaj je Dodekanes?
155. Kaj je to: »balonska zapora«?

156. Ali poznate Hipokratov izrek?
Pitagorov izrek gotovo poznate. Pravi, da je »kvadrat hipotenuze enak vsoti kvadratov obeh katet«. Ali pa poznate Hipokratov izrek? Kaj veli in kako lahko dokazate, da so njegove trditve pravilne?

157. Razdeljeno — in nerazdeljeno:

Pričujoči pravokotnik razdelite v dva enako velika in enako oblikovana dela, a če oba ta dela drugače sestavite, dobite spet isti pravokotnik. Kako je to mogoče?

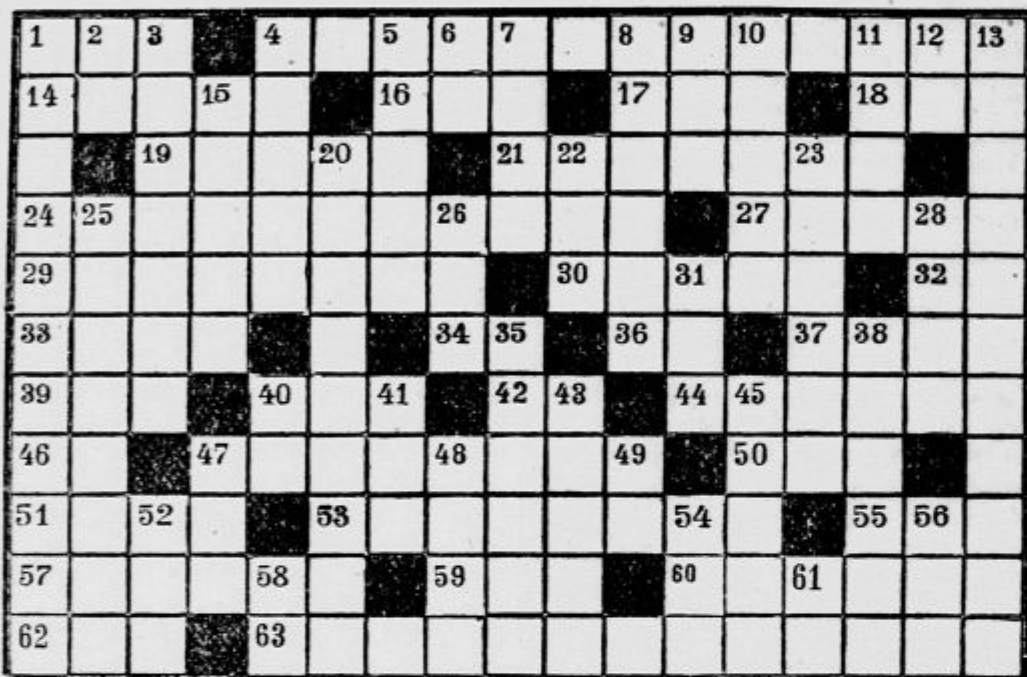
158. Čudno premikanje.

Pred nami je pravokotnik iz devetih kvadratnih polj, ki so zaporedno ošteviljeni. Naloga je sedaj ta, da sestavimo iz teh kvadratov novo figuro, in sicer tako, da bodo dale njih številke v treh vrstah vsoto 20!

159. Race, gosi in kunce.

Na sprehodu smo srečali ženo, ki je nosila na trg košaro s 4 racami, 3 gosmi

RESITEV NALOG 27. t. m.

146. Opazovali so viharje, ki so se pomikali z brzino do 200 km na uro preko dežel. V tako zvanih »zračnih smrkih« pa so opazovali izjemoma vrtnčasta gibanja do 600 km na uro!

147. Golob pismonoša leti z brzino prav močnega viharja: 35 m na sekundo.

148. Pojma »toplote in »temperature« prav pogosto zamenjujemo. Če pristavimo k ognju lonec ledu in ogenj vzdržujemo, dovajamo ledu toploto, vendar se njegova temperatura in temperatura staljenega dela ne spremeni, dokler se ne stali zadnji kosček ledu. Vsa med taljenjem dovedena toplota se porabi za pretvarjanje ledu v vodo.

Če ogenj še dalje vzdržujemo, se temperatura vode neprestano dviga, dokler voda ne zavre. Da voda še nadalje vre, moramo ogenj vzdrževati, torej še dalje dovajati toploto, vendar se temperatura vrele vode ne izpremeni, dokler se ni vsa voda spremenila v paro. Vsa med vrenjem dovedena toplota se porabi tedaj za pretvarjanje vode v paro. Temperatura pare pa se lahko spet dviga.

Če stojijo blizu vroče peči, čutiš toploto, ki prihaja od peči, morda ti postaja celo preveč vroče, vendar pa zrak med teboj in pečo niti od daleč nima tako visoke temperature. Dalje n. pr. ni pravilno rečeno, da pozimi »prihaja mraz« od zunaj v sobo; prihaja le mrzel zrak.

Toplota je neka nevidna energija, ki se širi ali dovaja ali prevaja na telesa in jo tudi telesa z ohlajevanjem oddajajo. Temperatura pa je neka stopnja toplotnega stanja telesa.

Kronika

* Zaradi nedelje in praznika izide ponedeljka izdaja »Jutra« v ponedeljek proti večeru, prihodnja redna izdaja pa v torek proti večeru z datumom naslednjega dne. — Uprava.

* Iz »Službenega lista«. »Službeni list za Ljubljansko pokrajino« št. 50 z dne 24. junija 1942-XX. E. F. objavlja navedbe Visokega Komisarija: Ustanovitev Pokrajinskega korporacijskega sveta, uvedba školskega patronata, spremembe predpisov za promet v času nočne prometne zapore; zapora in predpisi o potrošnji obvezilnega in zdravilnega materiala, predpisi o rabi plovil v vodah pokrajine, ureditev prejemkov osebnosti, ki je odsotno s službe brez opravilnega vzroka ali zaradi policijskega ukrepa, raztegnitev predpisov za kolesarski promet na trilek. Odločbe Visokega komisarija: prenovitev komisije za reševanje vprašanj zamenjave blave jugoslovanske valute v lire. Objave: Cenik za zelenjavo in sadje št. 17 in pojasnilo k naredbi o neveljavnosti kakor koli ponarejenih novcev in bankovcev.

* Sindikat mesarjev in klobasničarjev Ljubljanske pokrajine, združenja trgovcev Ljubljanske pokrajine vabi vse mesarske in klobasičarske mojstre iz Ljubljane in vseh krajev Ljubljanske pokrajine na prvo redno letno skupščino, ki bo v nedeljo, dne 28. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v salonu restavracije Štrukelj v Ljubljani, Dalmatinova ulica, z naslednjim dnevnim redom: 1. Otvoritev skupščine. 2. Čitanje določil

in 2 kuncema. Koliko nog je šlo prav za prav na trg?

160. Nedeljska križanka:

Vodoravno: 1 skandinavski denar 4 semenske stanice, ki oplode jajčno staničo, 14 postati rdeč, 16 darilo, 17 številnik, 18 nemška reka, 19 traki sončne svetlobe; tudi pridevnik, ki pomeni goreči, 21 izšolan poljedelec, kmetovalec, 24 računanje z razmerami, izkoriščanje priložnosti, 27 domača žival (množ.), 29 avtor romana »Oblomov«, 30 možko ime, 32 inicijalki našega slovenskega zgodovinarja in esejista, 33 vzgoja, gojitve n. pr. živali, 34 kratka pri glasbenih delih, 36 osebni zaimek, 37 svečana dvorana (množ.), 39 reka v Severni Italiji, 40 norveški pisatelj Jon, 42 nota, 44 žgana smola, 46 grška črka, 47 nagon, 50 mestece v Dalmaciji, 51 špansko žensko ime, 53 premica, ki se dotika kroga v eni točki, 55 del naslova, naziv, 57 judovsko ime za Boga, 59 del posode, meča, 60 mesto v Bački, 62 srbsko možko ime, 63 prista individualizma.

Navpično: 1 pravopis, 2 italijanski veznik, 3 oseba iz novele Miška Kranjca, 4 zaliv ob Sredozemskem morju, 5 samo to; prislov, 6 egiptčanski bog sonca, 7 nasprotno od toplote, 8 vrsta mravelj, 9 osebni zaimek, 10 priprava za lovenje divjadi, ptic, lisic, 11 žensko ime, 12 francoski predlog, 13 pripadnik anglikanske sekte, 15 cilj, 20 pokrajina pod Kavkazom, 22 izraz pri tenisu, 23 slavnostno mašniško oblačilo (množ.), 25 posameznik, 26 možko ime, 28 bajeslovno bitje, 31 geometrijski pojem, 35 naš kipar, 38 dati nazaj izposojeno stvar, 40 LN, 41 grška črka, 43 kratka gledališka igra, prizor (množ.), 45 mesto ob Črnem morju, 47 ime hrvaškega prevajalca iz tujih jezikov Velikanovič, 48 napis na križu, 49 inicijalki izumitelja rojenega v Liki, 52 odmev (tukaj), 54 grška črka, 56 najlepše dekle v deželi; gospodična (angl.), 58 osebni zaimek, 61 kem. znak za prvine.

želna šahovska zveza. Sinoči ob 18. uri je dr. Aljehin nastopil v veliki dvorani Baumgartnerjevega Kazina na Dunaju v simulantki proti 30 najboljšim dunajskim šahistom.

IZ LJUBLJANE

u— Zanimiv prikaz nastanka umetniškega portreta po živem modelu v v Japonskem paviljonu. V ponedeljek 29. t. m., na praznik sv. Petra in Pavla bo v Japonskem paviljonu ob 11. uri imelo naše umetnost ljubce občinstvo priliko videti, kako nastane portret v plastiki po živem modelu. Izvajal bo kipar France Gorše. Zanimivo bo tembolj, ker bo kipar izbral za svoj model enega izmed gledalcev. Prisotni bodo imeli priliko opazovati, kako raste iz umetniških rok glinasta podoba po modelu. Kipar bo tudi obrazložil karakteristiko modela in tehnično stran dela. Ker bo to prvi primer te vrste, upamo, da bo javnosti, ki z zanimanjem sledi naši umetnosti, gotovo ustrezen prikaz umetniškega ustvarjanja, ki bo nad vse zanimiv in poučen obzem. V torek 30. t. m. bo zaključek razstave Gorše-Maleš. Nekaj dni po zaključku bo objavljen v časopisu rezultat žrebanja (po eden izmed vsakih 50 obiskovalcev razstave bo izreban in prejme brezplačno umetniško podobo, ki je na razstavi na ogled. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za našo umetnost!

u— Deželne zaliva priroda. Junij, ki je pri nas najbolj deževen mesec, skuša vendar nadomestiti proti svojemu koncu tisto, kar je doslej zamudil. V petek zgodaj dopoldne je začelo deževati in je mirno deževalo do poznega popoldne. Ponoči je spet nastopilo rahlo deževje in je dež napajal zemljo kar naprej še v sobotnem dopoldnevu. Vsekakor je zaenkrat dovolj napoja. Ozračje se kljub dežju ni dosti shladilo. Včerajšnja jutranja temperatura je bila celo izredno visoka: 18.6° C. Zadnji mraz je že precej škodoval rasti, zdaj pa upajmo, da se bo dež kmalu unesel in da bo temperatura spet ugodna.

u— Diplomirani so bili na pravni fakulteti Ljubljanske univerze gg. Miroslav Gorjan, Aleksander Lipovšek, Aleksander Hrašovec, Radivoj Velikonja, Ludvik Leskovar, Vilhald Zadnikar in Ernest Zunec, vsi iz Ljubljane. Čestitamo!

u— Velika je vnaša naših malih rejcev drobnih domačih živali. Večer za večerom jih vidite na delu. Jako skrbni so z dobavljanjem hrane. Po raznih parobkih kosijo travo ali deteljo s srpom in jo odnašajo v cajnicah ali koskih. Zbirajo odpadke v kuhinji. Nabrali pa so tudi znaten delež ob nedavnem spravilu sena po travnikih okrog mesta Seveda, takšne domače farma kunccev, ki se naglo plodi, zahteva kar dosti hrane, skrbi in nege. Nu, zdaj se bližajo počitnice in mali farmarji bodo imeli dovolj časa, ne samo za nabiranje hrane, marveč bodo tudi lahko dan za dnem spravljali svoje ljubljence na pašo. Zanimivo je tudi opazovati ljubljanske rejce kokoši. Putke so večinoma zelo udomačene in nikakor ne bežijo pred svojimi gospodinjami, ki jih večer za večerom nosijo na pašo tja ob Ljubljano. V pripravi gajbi jih ponese na zeleno trato, kjer jih izpušte in se putke mirno pasejo. Nekatere gospodinje in otroci pasu svoje kokoške kar na vrvič kar kar k ravce. Poleg krme in piče, ki jo nudi poletna priroda, pa se rejci pridno zalagajo tudi pri svoji centrali na obrežju Ljubljane blizu šentjakobskega mosta. Še tole utegne zanimati naše rejce: V nemških listih čitamo, da tožijo rejci iz severnega Harza o velikem pomoru kunccev. Sodiijo, da je pomor nastal zaradi tega, ker se kuncce krmili s regratom. Zato svarijo ostale rejce, naj ne krmijo kunccev z regratom zlasti po odcihu.

u— Na šoli Glasbene Matice Ljubljanske se bodo vršili v juliju in avgustu t. l. počitniški tečaj v vseh predmetih, razen v splošni glasbeni teoriji in mladinskem petju. Starši, ki žele, da nadaljujejo njihovi otroci tudi s poukom v počitniški dobi pri njihovih dosedanjih glasbenih učiteljih, naj prijavijo gojence v pisarni Glasbene Matice. Pouk se bo začel takoj 1. julija in isti dan naj se zglašijo vsi gojenci, ki se prijavijo za nadaljevanje pouka, ob 11. uri v Hubadovi dvorani poslej Glasbene Matice, da se ugotovi podrobni urnik. Pouk bo po večini v dopoldanskih urah. Pogoji isti kakor v minulnem šolskem letu. Nadaljevanje pouka v počitniških mesecih je dovolil odbor na izrecno željo mnogih staršev. Sprejemajo se tudi novi gojenci, ki se pa morajo obvezno vpisati tudi za prihodnje šolsko leto.

u— Sklepne produkcije Glasbene akademije. V nedeljo, 28. t. m. ob 10.30 se bo vršil v Hubadovi dvorani (Vegova ulica 7) javni nastop učencev orgelskega oddelka. Poleg skladb domačih skladateljev (Klimovca, Ocvirka, Premrla, Škerjanca in Tomca) so na sporedu tudi skladbe Bacha, Baronehellijsa, Boszija, Dugana, Regerja in dr. — Zadnja sklepna produkcija se bo vršila v ponedeljek, 29. junija ob 10.30 v veliki filharmonični dvorani. Poleg violinskih skladb, ki jih bo izvajal absolvent Glasbene akademije g. Gregorc Jurij, so na sporedu še razne instrumentalne in pevске skladbe. Sporedi se prodajajo v Matični knjižarni po običajnih cenah.

u— Glasbena šola »Sloga« ima ob sklepu šolskega leta interne nastope gojencev pevskega in instrumentalnega oddelkov v nedeljo, 28. t. m. ob 10. uri, v ponedeljek, 29. t. m. ob 10. uri, v torek, 30. t. m. ob 17.30 in v sredo, 1. julija ob 17.30 v šolski glasbeni dvorani.

u— Strojepisni in stenografski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu v Ljubljani. Kongresni trg 2, za dijake srednjih, meščanskih in strokovnih šol se bodo vršili od 15. julija dalje. Pripravevanje in pojasnila vsak delavnik od 9 do 11. ure dopoldne v pisarni zavoda (telefon 2986).

u— National registrirane blagajne popravila z originalnimi nadomestnimi deli edino Boris Simandl, Ljubljana, Dvofakova 3, tel. 24-07.

u— Poletni jezikovni tečaji (dopoldanski, popoldanski, večerni). Italijanski, nemški, češki, francoski jezik it. in 15. julija. Vpisovanje: Gregorčičeva 27, prtljice, Trg. dom, ob 18. do 19. ure. Tudi od 10. do 12. v avli Uršulink. Kongresni trg, do 5. julija.

u— Starši! Svoje otroke, ki jih boste jeseni vpisali v srednje šole, lahko pripravite k zasebnim instrukcijam za sprejemanje izpite za zmeren honorar. Prijave dnevno od 10. do 12. v avli Uršulink, Kongresni trg. Od srede 1. julija (začetek instrukcij) dalje tudi od 8. do 10. dop., Gregorčičeva ulica 27, prtljice.

Cenjenim naročnikom in čitateljem!

Urad za kontrolo cen pri Visokem komisariatu je z odlokom št. VIII 1450/3 z dne 25. junija 1942-XX odobril nove cene za ljubljanske dnevnike. »Za »Jutro« bo ob 1. julija dalje znašala

NAROČNINA 18.— LIR NA MESEC,

PODROBNA CENA 80 CENT. ZA IZVOD.

Vse doslej je bila naročnina »Jutra« enaka kakor pred vojno, cena v podrobnih prodaji pa celo nižja od predvojne. Zato smo prepričani, da nam novih cen ni treba šele utemeljevati, in trdno upamo, da nam bodo naročniki in čitatelji ostali zvesti tudi v bodoče.

»JUTRO«

u— Nesreče. Levo nogo si je poškodoval pri padcu 21letni sin uradnika Rudolf Krasovec iz Ljubljane. Ista nezgoda je doletela 19letno hči poštnega uslužbenca Franjo Weisselsovo iz Ljubljane, ki je padla s trilek. Pri obriranju lipovega cvetja je padel z drevesa in se potolkel po glavi in levici 12letni dijak Dušan Papernik iz Ljubljane. Med vožnjo je skočil s tramvaja 13letni dijak Davorin Ažec iz Dev. Marije v Polju in se pri padcu hudo potolkel na levo koleno. Ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski splošni bolnišnici.

u— V počastitev spomina blagopokojnega gospoda sod. svetnika Antona Kajfeža daruje rodbina Meden-Leškovc znesek 150 lir Društvu slepih. Iskrena hvala!

u— I. Dekl. meščanska šola v Ljubljani. Dne 30. junija ob 8. bo zaključna služba božja pri Sv. Jakobu, nato pa razdelitev spričeval v šoli na Grabnu. Upraviteljstvo.

Z Gorenjskega

Novi grobovi. V Beljaku je umrla 80letna Alojzija Matevžetova, vdova po carinskem uradniku. Ob Vrbskem jezeru je umrla 78letna Angela Seppijeva, v Celovcu pa 46letni instalator Rudolf Bohac. — Na vzhodni fronti so padli naslednji koroški vojaši: 30letni poddesetnik Franc Matellič, podčastnik Jožef Dürnberger, 21letni poddesetnik Robert Possegger, 40letni policijski stražmojster Franc Bachmann in prostovoljec pri SS višji zdravnik dr. Franc Schultzer.

Obisk v Mežiški dolini. Deželni nadzornik dr. Huber iz Celovca je te dni obiskal Mežiško dolino. Dalje časa se je posvetoval s političnimi voditelji ter z upravnimi in gospodarstvenimi funkcionarji. V Guštanju je bilo sklicano zborovanje, na katerem je imel dr. Huber daljši govor.

Gorenjska mladina pri kmetem delu v Nemčiji. Celovški dnevnik poroča: Pred nekaj tedni je prišlo mnogo gorenjskih in mežiških fantov in deklet h kmetem delu na Švabsko in v Srednjo Nemčijo. Neko dekle je pisalo domov: »Zdaj sem 14 dni v taborišču. Začetek je dober. Vseč mi je. Taborišče je lepo, voditeljice in mladenke so prijazne. Takisto je pri kmetih.

Mladinski sestanek v Guštanju. V parku graščine v Ravnah pri Guštanju je bil v nedeljo prvi zbor mladine iz velikovškega okrožja. Tekmovalo je 250 mladenk iz 15 krajevnih skupin. Zmagala je mladinska skupina iz Guštanja, druga pa je bila skupina iz Pliberka.

Koča na Peci stalno oskrbovana. Bivša Uletova, sedaj Pliberškova koča na Peci bo

od 28. junija dalje stalno oskrbovana. Gostje imajo dostop ne samo ob sobotnem delopustu, marveč tudi čez teden.

Dragocen puran. V Volšperku je bila izrečena sodba v nenavadnem primeru navljanja cen. Zagovarjati sta se morala neki Maks Theis in neki Janez Mooser. Prvi je kupil, drugi pa prodal purana za 350 mark. Kupec kakor prodajalec sta morala zado plačati vsak po 350 mark kazni.

S Spodnje Štajerske

Rudarski tečaj v Stanovskem. »Tagespost« poroča: Iz Poljčan vodi lepa gozdna pot proti vinogradom in sadovnjakom v majhno naselje Stanovsko. Ne utegnejo pa hoditi daleč v Poljčane. Zavoljo tega je prevzel tečaj nemščine neki rudar iz Stanovskega. Šole ni v bližini. Zato so uredili učilnico v prazni sobi neke majhne hiše. Šolskih klopi seveda ni. Vsak tečajnik je kaj prispeval, pripravili so mize, klopi in šolsko tablo. Kadar ob deževnih dnevih preneha delo na polju ter ob sobotnih popoldnevih in kadar je čas, se zbere kakih 40 do 50 vaščanov k prostovoljnemu jezikovnemu pouku. Izobraževalni urad Heimatbunda, ki nadzoruje jezikovne tečaje, pa dobavlja potrebne učne knjige.

V Rogški Slatini so preteklo nedeljo nastopila dekleta k obveznemu tekmovalstvu. Zbrala so se na šolskem dvorišču. Prepevala so pesmi, naker so odgovarjala na vprašanja o svetovnem nazoru. Sledile so športne igre ter pevski tekmi med mlajšimi in večjimi dekleti. Predvajale so tudi ljudske plesje.

Kako je treba pomagati k zmagi? »Tagespost« piše: Pomagaj k zmagi! Vsakdo poroča: Mi že pomagamo, saj storimo svojo dolžnost, vsakdo je na svojem mestu. O tem ni dvoma in boljša bodočnost bo plačilo za to. Pomoč, za katero danes prosimo, ni novo breme, marveč samo prošnja, da nekaj opustite. Glasi se: »Nikar ne kadite v gozdu in ob gozdnih parobkih. Ne kuhaite v bližini gozdov, ne zažigajte tam tabornih ognjev. Pazite na svoje otroke, da ne bodo v gozdovih počenjali neumnosti. Še zlasti ne z vžigalicami ali vžigalniki. Vžigalice nimajo v gozdu kaj iskati, najmanj pa v otroških rokah!« To je vsa prošnja in vsakdo stori mnogo, ako jo uboga. Kajti gozd danes dobavlja hrano, les in surovine, gozd je nenadomestljiv vir moči in gospodarstva in je zlasti za vojno vodstvo neprecenljiv. Naj se tudi vsakdo zaveda svojega dejanja.

Obnovite naročnino!

MODA IN DOM

Za mlade deklice

Dekliške obleke so čedalje bolj preproste. V tej preprostosti pa skuša izraziti moda nekaj značilnega, deklislo skromnega. Visoko poletje se bliža z naglico in tudi na deklislih oblekah je opaziti nekaj poletne raznoličnosti, kljub vsej njihovi preprosti. Blaga deklislih obleke so žive barve, vzorci veseli in prikupni. Posebno ljubke so dvodelne obleke, pri katerih je krilo drugačno kakor živetec, v krilo pa je všita dokaj široka proga iz blaga živetca. V splošnem pa imajo dekliske obleke nekoliko športno obležje, kajti športen kroj veliko bolj ustreza mladostni preprostosti kakor pa nakičenost popoldanske obleke.

Prhljaj, sivi lasje in druge neprijetnosti

Kaj pa naj storim, če... tako vas že slišim jadikovati. Nič strahu, v nobenem primeru vam ni treba obupati. Pravite, da ste podvrženi prhljaju? Tedaj ga lahko odpravite v nekaj tihih dnevih, ko vam ni treba na ulico. Ostanite doma in si tri ali štiri večere zapovrstjo utrite v lasišče mešanico iz nekaj žlic olja — in če ga le morete pogrešati — in kakih dveh žlic ruma. Seveda morate vse dni, dokler traja vaša oljnata masaža, nositi preko glave lepo zavezano ruto. Peti dan si operite glavo kakor običajno — in prhljaj je izginil!

Če pa vam je olje predragoceno in dobro vemo, da je v večini primerov tako, tedaj poskusite drugo sredstvo. Zvečer si masirajte lasišče s soljo. Zjutraj pa je treba, da si skratkate sol z glave, kakor dobro morete. Če nekaj dni po prhljaj izginil. Ali pa vam lasje v velikih množinah izpadajo? Preutrujenost ali prestana težka

bolezen lahko povzroči tako izpadanje las. In evo čudovitega sredstva, da vam prično lasje zopet pridno rasti:

Salicilove kisline 1 g,
Sublimata 0.5 g,
Resorcina 0.25 g,
Tanina, 0.25 g,
Klorala 0.5 g,
Ricinovega olja 10 g,
Irisovega olja nekaj kapljic,
80% alkohola 310 g.

To mešanico je treba sleherno jutro dobro vtreti v kožo.

Ali pa ste v zadnjem času odkrili prve sive lase? Če si mažete lasišče s sledečo mešanico, lahko še za nekaj časa odložite osivelost, ki vam grozi: Zmešajte 75 g prosenega olja, 50 g rožnega olja in 50 g pigralovega olja in si vtirite vsak večer zelo temeljito v lasišče.

Lasem, ki zgubijo barvo zaradi sonca in vode, lahko ohranite naravni blešč, če jih zaščitite s sledečo briljantino:

10 g parafinovega olja,
25 g lanolina,
25 g parafina,
10 g žafranove tinkture,
8 kapljic lavendlovega olja.

Kaj naj vam še povemo? Mnogo in temeljito krtačiti — to je glavni pogoj za negovane lase, za lepo uglasjeno pričesko. Krtačiti pa si morate lase dvakrat na dan, kajti prav kakor obraz, potrebujejo tudi lasje svoje stalno čiščenje!

Pentlje na pasu

To preprosto sredstvo za zapenjanje pasu je posebno primerno na poletnih oblekah, ki so izdelane iz lahkega, voljnega tvoriva. Pentlja, s katero zaključimo pas, ima obliko metuljčka ali pa je preprosto prepeta kakor pri kakem šalu.

Uvedba šolskega patronata

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, smatrajoč za umestno poskrbeti za šolsko pomoč v pokrajini učencem, vpisanim v javnih ljudskih šolah, in po zaslusanju Zveznega poveljstva Italijanske liktorske mladine v Ljubljani odreja:

Clen 1. Ustanavlja se šolski patronat Ljubljanske pokrajine.

Šolski patronat skrbi za obvezno šolsko pomožno službo v korist učencev, vpisanih v javnih ljudskih šolah pokrajine.

V vsaki občini se lahko ustanovi občinski patronat.

Clen 2. V namene iz prednjega člena sodeluje šolski patronat pri pospeševanju pouka in zagotovitvi obiska javnih ljudskih šol s tem, da brezplačno razdeljuje knjige, zvezke in druge šolske potrebščine, ustanavlja šolske kuhinje in razdeljuje obleko in obutev.

Poleg tega ustanavlja patronat lahko knjižnice, razvedrila, vzgojalnice, pošolske učilnice in kar koli se šteje kot učinkovito dopolnjevanje šolskega dela.

Clen 3. Svoje naloge polnjuje patronat:

1. iz prispevkov raznih ustanov,

2. iz vsot, ki jih za šolsko pomoč postavi občine v svoj proračun.

Sprememba predpisov za promet v času nočne prometne zapore

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na člen 1. navedbe z dne 30. oktobra 1941-XX št. 135 in na podlagi kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291 odreja:

Clen 1. Vse dovolilnice za kroženje v času nočne prometne zapore, ki so bile izdane kakor koli do dneva objave te navedbe, se začnejo z dnem 1. julija 1942-XX razveljavljati.

Clen 2. Od dne 1. julija 1942-XX dalje smejo v času nočne prometne zapore krožiti samo tiste osebe, ki imajo dovolilnico, katero izda na prošnjo prizadetih samo v primerih izkazane neobitne potrebe in po zaslusanju vojaškega oblastva v Ljubljanski občini kr. kvartira, v drugih občinah pokrajine pa uradi javne varnosti, če teh ni, pa postaje krajevno pristojnih kr. karabinjerjev. Te dovolilnice morajo biti pisane na enotnih obrazcih in obsejati poposno sliko imetnika, brez klobuka, ali pa podatke iz osebne izkaznice ali druge listine, ki jo je šteti za enakovredno po členu 6. navedbe z dne 24. januarja 1942-XX.

Clen 3. Kršitelji te navedbe se takoj pripro in se kaznujejo, če ni dejanje huje kazniv, z zaporom od dveh mesecev in v denarju do 5000 lir po postopku, določenem v navedbi z dne 26. januarja 1942-XX št. 8.

Ljubljana dne 24. junija 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Raztegnitev predpisov za kolesarski promet na tricikle

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, glede na svojo navedbo z dne 25. marca 1942-XX št. 51, in smatrajoč za potrebno, da se razširijo predpisi za kolesarski promet na tricikle, odreja:

Clen 1. Prepoved iz člena 1. z navedbe z dne 25. marca 1942-XX št. 51, se razširja na rabo triciklov ali tovornih vozil na nožni pogon.

Uporabljanje takih vozil na ozemlju mesta Ljubljane in Ljubljanske pokrajine je dovoljeno osebam, ki imajo posebno dovolilnico, katero izda na prošnjo prizadetih in v primerih dokazane potrebe kvestor v Ljubljani ali postaja kr. karabinjerjev za kraj, kjer ima prosilec svoje stalno bivališče ali kjer navadno biva.

Clen 2. Dovolilnica iz prednjega člena mora obsejati popolne osebne podatke tistega, komur je bilo dovoljenje izdano, kraj, kjer stalno biva ali kjer navadno biva, njegov poklic, evidenčno številko tricikla ali tovornega vozila na nožni pogon, ki ga bo uporabljal, razlog za dovoljenje, čas in smer po kateri se mora kolesar ravnati, in njemu dovoljeni prometni pas ter številko osebne izkaznice pridatelja.

Clen 3. Z dovolilnico opremljene osebe se bodo mogle koristiti s posebnimi stojali iz člena 4. navedbe z dne 25. marca 1942-XX št. 51.

Clen 4. Zoper vsakogar, ki bi se zalotil, da se vozi s triciklom ali s tovornim vozilom na nožni pogon in bi se na prvi poziv ne ustavi, se uporabi orozje.

Clen 5. Kršitelji te navedbe se kaznujejo, če dejanje ni huje kaznivo, po postopku, določenem z navedbo z dne 26. januarja 1942-XX št. 8, z zaporom od 2 mesecev in v denarju do 5000 lir.

Vselej se odredi zaplamba tricikla ali tovornega vozila na nožni pogon.

Clen 6. Ta navedba stoji v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 24. junija 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Zapora in predpisi o potrošnji obvezilnega in zdravilnega materiala

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, in smatrajoč za potrebno, urediti potrošnjo obvezilnega in zdravilnega materiala, odreja:

Clen 1. Kdor ima iz kakršnega koli naslova obveze, gaze, hidrofilno vato, jodovo tinkturo, čist ali denaturiran alkohol, jih mora do vstetega 27. t. m. prijaviti Visokemu komisariatu, VI. oddelku.

Prijave se morajo nanašati na množične teh predmetov po stanju na dan 25. junija 1942-XX.

Clen 2. Prijavljeni obvezilni in zdravilni material ostane pod zaporo na razpolago Visokemu komisariatu.

Prodajalci na debelo in na drobno morajo voditi prejemni in oddajni vpisnik, ki ga je vidiral VI. oddelk Visokega komisariata in v katerega se morata vsak dan vpisovati prejem in oddaja navedenih predmetov.

Clen 3. Prodajalci na debelo smejo oddajati lekarnam, ročnim lekarnam, bolnišnim blagajnam, zdravstvenim zadrugam, bolnišnicam itd. pod zaporo postavljene predmete samo s predhodno odobritvijo V. oddelka Visokega komisariata.

Lekarne smejo prodajati ne več ko po eno enoto teh predmetov, če se predloži kupce-

3. iz daril, volil in morebitnih drugih dohodkov.

Clen 4. Šolski patronat Ljubljanske pokrajine upravlja odbor, ki mu predseduje Zvezni poveljnik G. I. L. L. a in ki je sestavljen:

1. iz Zveznega podpoveljnika G. I. L. L. a,

2. iz predstavnika Visokega komisariata,

3. iz predstavnika šole, ki ga imenuje komisar,

4. iz predstavnika ljubljanske občine.

Občinski šolski patronat upravlja odbor, ki mu predseduje krajevni poveljnik G. I. L. L. a in ki je sestavljen:

1. iz predstavnika šole, ki ga imenuje šolski komisar,

2. iz predstavnika občinske uprave, ki ga na županov predlog imenuje okrajni komisar.

Clen 5. Predpisi za poslovanje Pokrajinskega šolskega patronata in občinskih šolskih patronatov se izdajo s pravilnikom, ki ga sestavi izvršilni odbor Pokrajinskega šolskega patronata, ga odobri Visoki komisar in se nato objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Clen 6. Ta navedba stoji v veljavo v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino. Ljubljana dne 22. junija 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

va osebna izkaznica, in morajo zaznamovati v oddajnem vpisniku njegove osebne podatke (ime, priimek, očetovo ime, poklic in naslov) in kupljene količine in vrste.

Clen 4. Zdravniki morajo za ročne lekarne, bolnišnice in ambulatorije vobče zapisovati za vsako opravljeno storitev, pri kateri se uporabijo taki predmeti, uporabljene vrste in količine in osebne podatke bolnika (ime, priimek, očetovo ime, poklic, bivališče in vzrok nezgode).

Clen 5. Kršitelji se kaznujejo, če ni dejanje huje kaznivo, upravnno s kaznimi in po postopku iz navedbe z dne 26. januarja 1942-XX št. 8.

Ljubljana dne 24. junija 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Ureditev prejemkov osebju, ki je odsotno s službe brez opravičenega vzroka ali zaradi policijskega ukrepa

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, odreja:

Clen 1. Ustavlja se izplačevanje prejemkov uradnikom, uslužbenecem in upokojenecem države ter javnih ali kakor kol pod državno nadzorstvo postavljenih ustanov, ki so več kot deset dni odsotni iz službe brez opravičenega vzroka ali ki so konfinirani, policijsko internirani ali zoper katere je uveden kazenski postopek kot obdolžene političnega zločinca.

Visoki komisar lahko v vsakem primeru posebej odredi uporabo enakega ukrepa zoper osebe, ki so bile priprte in so priprte že več kot trideset dni.

Clen 2. Ženi, če je ni, pa neoletnim otrokom uradnikov uslužbenecem in upokojenecem iz prvega odstavka prednjega člena se smejo po odobritvi Visokega komisariata izplačevati mesečni prejemki, ki ne presegajo polovice prejemkov, kolikršni bi bili rodbinskemu poglavarju.

Vselej pa grede ti prejemki ženi, če je ni, pa neoletnim otrokom uradnikov, uslužbenecem in upokojenecem, priprti več ko trideset dni in zoper katere je bila odredena ustavitve prejemkov po drugem odstavku člena 1.

Clen 3. Uradniki in uslužbenci države ter javnih ali kakor koli pod državno nadzorstvo postavljenih ustanov, ki so bili odpušeni ali odstavljani iz političnih vzrokov, se smejo z brezpriznivnim odlokom Visokega komisariata izključiti od vsakršne pravice do pokojnine in od povračila v pokojninski sklad za državne uradnike vplačnih prispevkov.

Clen 4. Ta navedba stoji v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 24. junija 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

Predpisi o rabji plovil v vodah pokrajine

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi člena 3. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XX št. 291, smatrajoč iz razlogov javnega reda za potrebno, urediti rabo plovil v vodah pokrajine, in po zaslusanju vojaškega oblastva odreja:

Clen 1. Prepoveduje se na vodah pokrajine raba čolnov, velikih tovornih čolnov, splavov in plovil vobče, na kakršni koli pogon in v rabi za kakšno koli službo ali namen.

Clen 2. V roku petih dni, ko stopi ta navedba v veljavo, se morajo vsa plovila poogniti na suho in shraniti najmanj 200 m daleč od vode, za kar so odgovorni njih lastniki.

Clen 3. Izjeme od prepovedi iz člena 1. sme dovoliti krajevno pristojno upravno oblastvo samo za čas, v katerem je dovoljen promet in samo za priznane občeukoristne potrebe.

Clen 4. Na plovila, ki bi krožila v nočnih urah, se strelja brez kakršne koli opozoritve ali poziva.

Clen 5. Kršitelji določte te navedbe kaznujejo, če dejanje ni huje kaznivo, upravnno oblastvo po postopku iz navedbe z dne 26. januarja 1942-XX št. 8, z zaporom od 2 mesecev in v denarju do 5000 lir.

Clen 6. Ta navedba stoji v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana dne 24. junija 1942-XX.

Visoki komisar Emilio Grazioli

ZA SMEH

Muha se je s svojo hčerjo sprehajala po lepi, gladki pleši.

»Ne, kako se svet spreminja!« je dejala. »Ko sem bila tako stara kakor ti, je bila tu samo steza!«

»Nocoj sem sanjal, da sem vam ukradel poljub, gospodična, a potem sem se zbudil.«

»Gotovo od zaušnice, ki sem vam jo prisolil!«

»Ah, moja žena ima najslabši spomin na svetu!«

»Kaj, ali vse pozablja?«

»Nasprotno, vsega se spominja!«

SPORT

Nogomet š zmerom v ospredju

Pester spored v raznih tekmovalnih po Italiji

Ceprav je spomladanski del nogometne sezone v Italiji dosegel svoj vrhunec že v zadnjih tednih za naslov državnega prvaka, nudi vendar tudi teh nekaj junjskih tednih prijateljem te igre še zmerom povod in priliko dovolj, da se le še ne morejo pomiriti do zadnjega in kar obrniti hrbet nogometnim igriščem. Kajti na sporedu so še zmerom pomembna nogometna srečanja, katerih končni izidi bodo segli daleč kakor samo v kroniko nastopajočih klubov.

Med temi bo danes odigran drugi finale za italijanski pokal,

ki ga bosta igrala — to pot v Turinu — oba finalistita Milano in Juventus. Kakor je našim čitateljem že v spominu, sta se po prvem dvoboju razšla oba kandidata neporazena z remisom 1:1. Danes imajo Torin prednost domačega igrišča in v zavesti, da so z remisom zadnje nedelje opravili več ko pol poti do končne zmage, bodo to drugo pot gotovo zavahali rokave do kraja ter dodali še ono malenkost, ki jim je ostala na nogah v milanski tekmi. Strokovnjaki so si skoraj edini v tem, da bo letos Juventus drugi pokalni prvak Italije.

V najbolj napeto razdobje je zdaj prešlo prvenstveno tekmovalje v diviziji B, ki se zdaj tudi naglo približuje koncu. Danes je na vrsti XV. povratno kolo, ki bo spet pozvalo na teren vseh 18 kandidatov, od katerih pa so nekateri že morali opustiti vsako nado, da bodo še naprej ostali v tej družbi, nekateri pa so se porazdelili na razna mesta po sredini tabele in nimajo zdaj nobenih ambicij več. Tako je glavna borba v tej diviziji omejena — I. mesto je tudi že dokončno oddano močnemu Bariju — samo še na tri enajstorce, ki se potegujejo za prav tako važno II. mesto v tabeli. To so ekipe Pescara, Vicenza in Padova, od katerih je danes samo ona iz Vicenze igrala na tujem, vendar pa so vse tri imele sitne nasprotnike. Za vsako izmed njih je usodna izguba vsake točke. Okrog prerivanja med temi tremi kandidati za napredovanje v divizijo A se suče zdaj vse zanimanje nogometne publike, ki prav tako napeto spremlja razvoj te konkurence kakor vse ostale. Spored sam je obsegal naslednjih devet tekem:

Naše tedališče

Drama

Nedelja, 28. junija, ob 17.30: Šola za žene.

Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol.

Ponedeljek, 29. junija, ob 17.30: Konto X.

Znižane cene od 12 lir navzdol.

Torek, 30. junija, Zaprto.

Sreda, 1. julija, ob 17.30: Poročno darilo.

Red A.

Četrtek, 2. julija, ob 17.30: Kralj na Betajnovi.

Red B.

Opera

Nedelja, 28. junija, ob 15: Boccaccio. Opeteta. Izven. Znižane cene od 18 lir navzdol.

Ponedeljek, 29. junija, ob 15: Madame Butterfly. Izven. Cene od 20 lir navzdol.

Torek, 30. junija, Zaprto.

Mali oglasi

Služba dobi

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Služkinjo

pošteno, vajeno kuhe, sprejem takoj k študentski družini. Naslov pri vratarju pivovarne »Union«.

Modistko

spretno prodajalko sprejem. Ponudbe z navedbo prakse na ogl. odd. Jutra pod »Modna trgovina«.

Dekleta

od 14 do 16 let, sprejem z vsi okrobo za hišna dela. Trgovina Jerreb, Ljubljana, Glince.

Briv. pomočnika

sprejem takoj. Pojasnila od 13. do 14. ure: Podmilščakova 22.

Postrežnico

za dopolnilske ure išče Skalar. Strossmayerjeva ul. 10.

Kovaškega

pomočnika sprejem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Postrežnico

majhno, sprejem za vso dan. Nastop 1. julija. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Fotopomočnika

za vsa dela sprejem. Ponudbe z opisom na ogl. odd. Jutra pod »Stalno Ljubljana«.

Začetnico

za dopolnilske pisarniške delo išče. Predpogoj: znanje italijanščine in znanje jezikov. Osebo oglašiti pri Vita, Beethovnova 4, v ponedeljek od 10. do 12. ure.

Služkinjo

pošteno, kmetko deklet, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Služkinjo

mlado, vajeno vseh domačih del, kuhe in šivanja, sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Prodajalko

samoostojno, v zelenjarno trgovino, s kavelji, in fanta za triviklji, išče. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Divan

dobro ohranjen, ugodno napravljen. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Postrežnico

za dopolnilske ure išče v bližini Cesta v Rožno dolino 30.

Samoostojno frizerko

z večletno prakso sprejem takoj. Red Viktor, frizer, Gledališka 8.

Postrežnico

za popoldan sprejem. Gasilska c. 15, buffet.

Gospodinjstvo

pomočnico spretno v gospodinjstvu delih, sprejem. Plača in okroba lepa. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Iščem

brivskega pomočnika za stalno službo, in frizersko vajenico. Benda Vinko, frizer, Erjavčeva 15, Ljubljana.

Kroj. pomočnika

za malo delo sprejem takoj. Dovan Ivan, Sr. Petra cesta 81.

Fant ali deklet

dobi hrano in stanovanje za štiri ure dela (pomikanje, spajanje) in sicer od 4. do 8. ure zjutraj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pošten«.

Slasličarskega

pomočnika sprejem takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Gospodinj

mlado, inteligentno, išče dobro situirani samski gospod. Ponudbe s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Čedna znanost«.

Služkinjo

sprejme družina treh odraslih. Plača in hrana dobra. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro postopanje«.

Zmožno deklet

za vsa gospodinjstva dela k dvema osebam. M. Blinc, Večna pot 23-I, vsak dan od 9. ure dalje.

Službe išče

Beseda L.—60, taksa —60, za dajanje naslova ali za šifro L. 3.—.

Bivši javni

namešteneec z večletno službeno prakso, samski, star 34 let, v teklem gospodnem položaju, proš službo čuvaja, skladničnika ali kaj podobnega. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Mlad lekarnar

vešč italijanskega jezika, išče odgovarjajočo mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Apotekar«.

Kuharica

varčna in poštena, želi menjati službo, najraje k mali družini ali samostojnemu gospodu. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samostojna gospodinja«.

Zakonski par

starejši, sprejme službo hišnika — oskrbnika kjer koli. Razumem se na mizarska in druga hišna dela. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Samoostojna gospa

Ljubljanka, trgovsko-gospodinjstvo naoblašena, z dolgoletnim spričevalom, išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vsestranska pošta«.

Jedilno orodje

prosto, poceni prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Jedilno orodje 270«.

Dekle

16 let staro, išče mesto v pomoč pri gospodinjstvu. Gre tudi k otrokom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prilidno pošteno«.

Žimo za modroce

že od 36.—lir naprej kupite pri

„ŽIMA“

JAGER MILAN, prva ljubljanska meha nična predilnica žime, trgovina Sv. Petra cesta 17, tel. 20-42, predilnica Fužine 20-45

Pohištvo

Beseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—Inventar
za mlekarstvo prodam.
Naslov v vseh poslovalnicah
Jutra, 8529-12Najceneje kupite
spalnice in drugo pohištvo
pri trdni stali, ki ga razstavlja vsak
dan v gostilni „Zvezda“,
Celovška c. 72, 8510-12Samsko spalnico
elegančno, imitacija orehe
korenine, poceni
prodam. Celovška c. 96,
mizar, 8520-12Prodaj
kompletne sobe opre-
v s surovo stanju. Na-
slov: Eribernik, Trnava
cesta 37, 8545-12

Sobno oddaja

Beseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—Sončno mirno sobo
za eno osebo, v centru
oddaj s 1. julijem.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra, 8535-23Opremljeno sobo
parketirano, s posebnim
kopalnico, oddaj enemu
ali dvema boljšima gos-
podarjem. Jernejeva 29,
8523-23Opremljeno sobo
takoj oddam. Rožna do-
lina, C. II-6, 8524-23Veliko prazno sobo
opremljeno, s vso opre-
mo, oddaj v vseh
poslovalnicah Jutra, 8530-23Sončno sobo
parketirano, opremljeno,
ali prazno, z uporabo
kopalnice, oddaj. Rož-
na dol., C. X., št. 34,
8530-23Prazno sobo
lepo, s skupno kopal-
nico, poseben vhod,
v novi hiši, oddaj s 1.
avgustom. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra, 8531-23Sostanovalko
sprejem. Tržaška ce-
sta 71, 8574-23Lepo prazno sobo
sončno, oddaj gospodu
ali dami. Viktor Ema-
nuela 16-1, levo, 8576-23Dve sobi oddam
našim, dostojnim od-
raslim osebam takoj.
Pietersnikova ulica. Na-
slov v vseh poslovalni-
cah Jutra, 8539-23Sostanovalko
v centru mesta sprejem
samostojno gospo. Naslov
v vseh poslovalnicah Ju-
tra, 8601-23Lepo sončno sobo
z dvema posteljama od-
dam. Sinigoi, Bolgarska
ulica 17-11, 8517-23Opremljeno sobo
sončno, poseben vhod,
oddaj. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra, 8530-23Gospodično
sprejem na stanovanje,
ki je čez dan odsoten.
Ogled do 8. ure zvečer.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra, 8495-23Starejšega gospoda
z lastnim pohištvom
sprejem v skrbno ne-
go s sobo v centru za
takoj. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Prvo-
vrstna gospodinja«, 8497-23V novi hiši oddam
boljšim osebam dve lepi
prazni sobi ali enosobno
stanovanje. Poizve se
Šmartinska c. 55, stavbenik Kamnikar,
8628-23

Krasno opremljeno

sobo v centru oddam
boljši stanejši dami ali
zakonskemu paru brez
otrok. Na razpolago kuhinja.
Lastno perilo za-
željno. Pred Škofijo
1-11, levo; nedelja, to-
rek od 14. do 18. ure,
8518-23

Lepo opremljeno

sobo z eno ali dvema
posteljama, s skupno
kopalnico, dve minuti
od tramvaja, oddaj.
Šušteršičeva 3, levo, 8566-23

Lepo sobo

opremljeno, oddam tak-
oj ali s 1. julijem.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra, 8565-23

Oddam

dve opremljeni sobi. Eno
z eno posteljo in drugo
z dvema posteljama.
Izkušnja s skupno kuh-
njajo. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra, 8564-23

Sončno sobo

z dvema posteljama od-
dam. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra, 8577-23

Sostanovalko

sprejem. Škofja ulica
št. 3, desno, 8562-23

Opremljeno sobo

oddam solidnemu gos-
podu takoj ali 15. julija
s hrano ali brez. Gospo-
darska 13, vrata 15, 8546-23

Krasno opremljeno

sobo za dve osebi takoj
oddaj. Na razpolago ku-
hinja, ev. skupna kuh-
inja. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra, 8541-23

Lepo sobo

sončno, s skupno kopal-
nico, oddaj s 1. ju-
lijem. Tržaška c. 14,
vo, 8562-23

Lepo opremljeno

sobo s kopalnico in te-
lefonom, oddaj boljšemu
gospodu. Novi trg 1,
III, nadst. levo, 8540-23

Lepo, mirno sobo

oddam boljšemu, solid-
nemu gospodu. Naslov
v vseh poslovalnicah Ju-
tra, 8538-23

Sostanovalko

sprejem. Tržaška ce-
sta 71, 8574-23

Lepo prazno sobo

sončno, oddaj gospodu
ali dami. Viktor Ema-
nuela 16-1, levo, 8576-23

Dve sobi oddam

našim, dostojnim od-
raslim osebam takoj.
Pietersnikova ulica. Na-
slov v vseh poslovalni-
cah Jutra, 8539-23

Sostanovalko

v centru mesta sprejem
samostojno gospo. Naslov
v vseh poslovalnicah Ju-
tra, 8601-23

Lepo sončno sobo

z dvema posteljama od-
dam. Sinigoi, Bolgarska
ulica 17-11, 8517-23

Opremljeno sobo

sončno, poseben vhod,
oddaj. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra, 8530-23

Gospodično

sprejem na stanovanje,
ki je čez dan odsoten.
Ogled do 8. ure zvečer.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra, 8495-23

Starejšega gospoda

z lastnim pohištvom
sprejem v skrbno ne-
go s sobo v centru za
takoj. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Prvo-
vrstna gospodinja«, 8497-23

V novi hiši oddam

boljšim osebam dve lepi
prazni sobi ali enosobno
stanovanje. Poizve se
Šmartinska c. 55, stavbenik Kamnikar,
8628-23

Sobe išče

Beseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—

Mlad profesor

išče opremljeno skrom-
no sobo s skupno kopal-
nico. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Klavi-
r«, 8478-23

Boljša gospa

mirna in točna, išče
opremljeno sobo. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra
pod »Redoljubna«, 8459-23

Opremljeno sobo

v bližini Pošte hranil-
nice iščem. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »So-
lida družina«, 8538-23

Gospodična

išče prazno sončno sobo.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Prazna soba«, 8537-23

Opremljeni sobi

s skupno kuhinjo za
dve osebi, oddaj. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra
pod »V centru«, 8559-23

Prazno sobo

s štedilnikom event. s
skupno kuhinjo ali s
skupno kuhinjo in tu-
aletno. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Prili-
ka«, 8442-8

Dve redki knjigi

zgodovinske važnosti, ka-
terih vrednost je v stal-
nem porastu in s tem
najboljša nalozba kapl-
ja, prodam. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»20.000«, 8514-8

Opremljeno sobo

lepo, separirano, s hrano
išče mirna gospodična.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Center 66«, 8494-23

Opremljeno sobo

elegančno, s posebnim
vhodom, uporabo kopal-
nice, v strogem centru,
išče boljši gospod. Ponu-
be na ogl. odd. Ju-
tra pod »Za takoj«, 8519-23

Iščem

zračno, sončno, opre-
mljeno sobo s skupno
kopalnico, po možnosti
s hrano, event. garsonjo
v sredini mesta. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra
pod »Miren domačin«, 8581-23

Stanovanje

Breseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—

Trisobno stanovanje

oddam boljši maloceni-
ski stranki. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ju-
lija«, 8552-21

Sobo in kuhinjo

v Stojčičev oddam.
Vprašati v gostilni Ra-
movž, 8515-21

Stanovanje

preprosto, samostojno,
oddam pošteni družini
z nekaj gotovine. Cesta na
Loko 22, Trnovo, 8579-21

Stanovanja

Breseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—

Zamenjam

krasno štirisobno stan-
ovanje z enakim v cen-
tru. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Moder-
no 222«, 8476-21

Boljša gospa

išče sobo s štedilnikom,
eno- ali dvosobno stan-
ovanje za takoj ali po-
zneje. Plača dobro. Na-
slov v vseh poslovalni-
cah Jutra, 8570-21

Stanovanje

eno- ali dvosobno, išče
trilicna mirna družina za takoj ali čim-
prej v mestu, znotraj
železnice. Najemno
plačam eventualno za
nekaj mesecev vnaprej.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Najemna
vnaprej«, 8501-21

Kupim parcelo

do 20.000 lir, v severnem
delu Ljubljane. Naslov
v vseh poslovalnicah Ju-
tra, 8536-20

Iščem

štirisobno stanovanje s
kopalnico; mirna tri-
licna ljubljanska dru-
žina. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Solida
nagrada«, 8587-21

Dvosob. stanovanje

v mestu išče mala ob-
telj. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Trije
odrasli — lepa nagrada«, 8512-21

Mirna stranka

brez otrok, z novim po-
hištvom, išče enosobno
stanovanje. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod
»Dobra stranka«, 8582-21

Industrijalec

za dežele išče v centru
dvo- do trisobno stan-
ovanje. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Solida
družina«, 8700-21

Knjige

Breseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—

Zbirko

Liechtensteina, skoro
kompletno, zelo ugodno
prodaj, istosloko Slo-
ven. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Prili-
ka«, 8442-8

Dve redki knjigi

zgodovinske važnosti, ka-
terih vrednost je v stal-
nem porastu in s tem
najboljša nalozba kapl-
ja, prodam. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»20.000«, 8514-8

Filatelija

Breseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—

Detajlno razprodaj

po nizkih cenah kom-
pletno zbirko znakov
Belgije in Nizozemske.
Knjižnica Janez
Dovžan, Ljubljana, Stri-
tarjeva ul. 6, tel. 44-24,
8484-39

Kupim hišo

v centru mesta, v Višnji
gori in dveh stanovanjski
hiši s 12 posteljami. Poizve se
Kolodvorska ul. 6, pi-
sarna, 8536-20

Obširno zemljišče

za zadržavo prodaj
skupno ali po posamez-
nih parcelah, ugodno.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Ob šmartin-
ski cesti«, 8591-20

Kupim hišo

z vrtom ali brez za go-
tovino. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Do 160
tisoč«, 8592-20

Parcelo ali zemljišče

kupim do 10.000.—
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra, 8568-20

Do 45 tisoč lir

posojila potrebujem.
Vpis na prvo mesto. Ponu-
be na ogl. odd. Ju-
tra pod »Visoke obroke«, 8526-16

Kompanjona (-ko)

za zelo rentabilno po-
dejeto iščem. Potrebno
35.000 lir. Mesečni za-
služek 5000 lir. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»100% sigurnost«, 8559-16

Posest

Breseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—

Polovico hiše

kupim. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Prija-
zen solastnik«, 8410-20

Hišo - vilo

eno- ali večstanovanjsko
s 12 posteljami ali oko-
lic, kupim. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Tr-
novor«, 8554-20

Kupim parcelo

do 20.000 lir, v severnem
delu Ljubljane. Naslov
v vseh poslovalnicah Ju-
tra, 8536-20

Kupim

kmečki mlin ali hišo v
okolici Ljubljane ali za-
menjam za svojo napol-
dognjeno hišo, ki se
nahaja v Ljubljani.
Prezvam tudi hipo-
teko. Pismene ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Zamenjava«, 8553-20

Njivo ali travnik

blizu Ljubljane kupim.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Do 30.000 lir
ali vprašajte telefon št.
48-02«, 8578-20

Prodaj hišo

enostavno, z velikim
vrtom, zelo ugodno. Po-
sredovalci izključeni.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Vestni tele-
fon 154«, 8586-20

Zamenjam

dvoestanovanjsko hišo z
obširnim vrtom, Ljub-
ljani z enostanovanjsko.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Ljubljana«, 8488-20

Prodaj

komfortno vilo, središče
Mestne, za 500.000 lir.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra, 8539-20

Prodaj

parcelo v Ljubljani ob
Dobroviški cesti, 600 m²,
za 50.000 lir. Polze vsi.
Trnovo, Kolesarjeva 19-11,
8500-20

Stavbno parcelo

na srednjem potoku, za
dve stavbe, cca 100 m od
ceste, izmere cca. 700 m²,
prosto se atelje »Morda«,
Kolesarjeva 19-11,
45-42, 8516-20

Hiše, vile, parcele

prodaja Pristavec Franjo,
pisatelj pisane Ljub-
ljane, Gospodarska c. 3,
tel. 23-81, 8597-20

Prodaj parcelo

center, za trinastropni
center, ne posredoval-
cu. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »450.000«, 8529-20

Prodaj

malo hišo v Višnji gori
in dveh stanovanjski hi-
ši s 12 posteljami. Poizve se
Kolodvorska ul. 6, pi-
sarna, 8536-20

Obširno zemljišče

za zadržavo prodaj
skupno ali po posamez-
nih parcelah, ugodno.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Ob šmartin-
ski cesti«, 8591-20

Kupim hišo

z vrtom ali brez za go-
tovino. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Do 160
tisoč«, 8592-20

Parcelo ali zemljišče

kupim do 10.000.—
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra, 8568-20

Oskrbo

večjeje hotela ali pen-
siona v Primorju bi pre-
vela boljša samostojna
gospa 34 let, vajena sa-
mostojnega vodstva go-
sposdarstva, ali pa bi
vzela v najem boljšo in
vzelo kavarno tudi na
prometnem kraju Pri-
morja. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Oskrbi-
nica hotela«, 8507-17

Pekarno v najem

vzajem v Ljubljani.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra, 8566-17

Puh in perje prodaja

R. SEVER, Marijin trg 2!

Comm. Alfonso Camagna

Casa fondata
nel 1900
Commissioni —
Esportazioni —
Rappresentanze —
Depositi — Tras-
porti — Assicura-
zioni

Fvrdka utemeljena

leta 1900
Komisije — eks-
port — zastopstva
— skladišča —
prevozi — zavarov-
vanja

NAPOLI — Via Arte della Lana 18

PAPRIKA MARICH

Pepe rosso italiano
garantito puro!
In vendita presso i
migliori negozianti
di generi alimentari
e commestibili.

(talljanski rdeči poper)

zajamčeno čist!
V prodaji pri boljših
trgovcih jestevin
in kolonijalnega
blaga.

DITTA M. MARICH

TORRE ANN. CENTRALE (NAPOLI)

Lep kompleks

po par tisoč m² ob Ce-
lovški cesti, prodaj
skupno ali deloma.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Blizu re-
ze«, 8590-20

Lokali

Breseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—

Trgovina z živili

v sredini mesta, prevza-
mo razne blago v pro-
dajo, razpečevanje, raz-
važanje ali vsikladiščenje.
Skladišče, telefon in tri-
cikel na razpolago. Ju-
tra pod »Solidna trgo-
vinar«, 8545-19

Poslovne prostore

v strogem centru, sesto-
ječe iz dveh sob v 1.
nadstropju, oddaj. Ponu-
be na ogl. odd. Ju-
tra pod »Takoj 77«, 8502-19

Oblacila

Breseda I.—60, taksa—60,
za danje naslova ali za
fifro I. 3.—

Prodaj

novi svetli kostum
(temnoplavi taft), za
srednjo postavno. Cena
310 lir. Naslov v vseh
poslovalnicah